

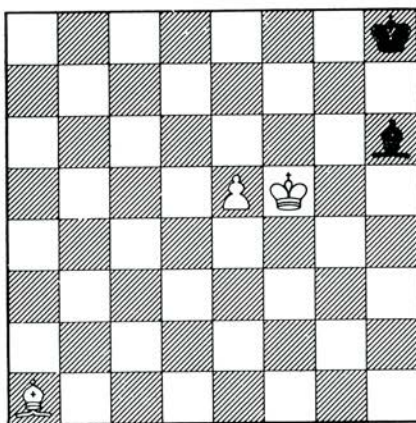
Tidskrift för SCHACK

5

Årgång 84 • Juni-Juli • 1978

Vit vinner

Landskamp mot Danmark

Göteborg Open

Skolornas LAG-SM

Teori och praktik

Finlandsmästerskapet

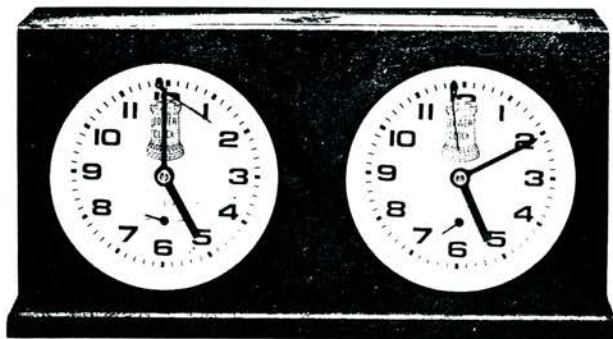
Tidskriftskommitté:

Ansvarig utgivare Fil. dr. Eric Uhlin, tel. 0303 - 102 51
 Ekonomichef Arne Berggren, tel 031 - 25 57 76
 Redaktion Lars Göran Ribeck, tel. 031 - 14 55 28
 Ägare Sveriges Schackförbund
 Prenumerationspris inom Europa kr. 55:—, utom Europa \$12:50

INNEHÅLL

SM i Degerfors	129	Kort från FIDE	147
Tele-OS	129	Sverre Halvorsen	147
Göteborg Open	130	Ett korrparti	148
Asa-Tor, schackspelet och jättarna	132	Partier	150
Stipendium till schackledare	133	Finlandsbrev	155
Bilösligt omslagsdiagram	133	Studier	156
Idéspruta i Malmö	134	Problem	158
Slutspelsturnering	135	Omslagsdiagrammet	160
Landskampen mot Danmark	136		
Skolornas Lag-SM	137		
Unga lirare	139		
Distriktsnytt	140		
Teori och praktik	141		
		Manuskriptet och annonser till TfS/6 senast den 7/8.	

TORNURET!

Prima svenskt kvalitetsur med 3 års garanti.
 Vinge för sista minuten. Tål mycket hård behandling.
 Hultsfreds SK skriver: "... inte ens vår livliga juniorsektion rår på dem ...!"
 Pris kr 130:— exkl. moms o porto.

Skånes Schackförlag - The Chess House

Linnégatan 65, 216 15 Malmö Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K
 Ordertelefoner: 040/16 28 61 — 15 45 03 — 45 26 10 00945/114 62 91 (direkt)
 Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312—7958. Dansk postgiro 58715.
 Norskt postgiro 9 92 45. Finskt postgiro 1121 19-5

Bakåt och framåt

SM 1978 i Degerfors

I TfS/4 sid 101 publicerades ett foto från partiet Nils Bergqvist-Borislava Borisova/Ornstein. Den påpasslige fotografens namn borde angivits men så blev det inte; det var Percy Hansson från Stockholms SS som stod för bilden.

Under samma artikel stod det Erid Lundin. Vem hittar väl en Erid Lundin i Stockholms SS - ett stavfel? En typisk 1-öresfråga.

☆

Dock inte bra - TfS beklagar.

☆

Men det hade spelats ishockey-VM, ett distractionsmoment för TfS-redaktören.

☆

Nu presenteras TfS/5. Ha det skönt i sommar, alla deltagare i SM i Degerfors. Samma åt dem som bara latar sig. Samma åt dem som ställer upp i mångfalden av utländska sommarturneringar. Redaktionen blev nästan nedringd efter sitt erbjudande i TfS/4 att lämna uppgifter om turneringar av alla de slag, det lär bli åtskilliga svenska schackspelare i norgeturneringar, londonturneringar, polenturneringar, Strasbourg, Vejle, Bagneux etc under den närmaste tiden.

☆

Vi hoppas ha fått med det mesta av senaste tidens schackhändelser i detta nummer av TfS.

☆

Men det spelas fotbolls-VM, ett distractionsmoment för TfS-redaktören.

☆

På återseende i TfS/6!

Med sommarhälsningar
Lars Göran Ribeck

Här lottningen i SM-gruppen:

1. Bo Bengtsson, Solna SS,
2. Christer Niklasson, Hägersten SK.
3. N.G. Renman, Uppsala ASS.
4. Bengt Hammar, SS Allians.
5. Börje Jansson, Uppsala ASS.
6. Ulf Korman, LASK.
7. Bengt Svensson, SK Kamraterna, Gbg.
8. Dan Cramling, SK Passenten.
9. Harry Schyessler, Limhamns SK.
10. Axel Ornstein, Nacka SK.
11. P.I. Helmertz, LASK.
12. Tom Wedberg, Wasa SK.
13. Lars Karlsson, Vällingby SS.
14. Göran Rörvall, Uppsala ASK.
15. C.M. Björk, Åstorp SS.
16. Anton Fridh, Malmö AS.

Totalt har 983 spelare inlottats enligt följande fördelning: SM-gruppen 16, veteranklass elit 10, veteranklass allmän 18, mästare 60, klass I 189, klass II 375, klass III 136, juniorklass 175.

TELE-OS

Här är det nu dags för final mellan Sovjet och DDR. Östtyskarna som ju hade stora besvär med Sverige förra året vann sin semifinal mot Island med 4,5-3,5. Sovjet har visserligen inte vunnit mot Holland än men avdömingarna vid ställningen 2,5-1,5 kommer att öka förpränget. Inget av lagen var särskilt ordinarie vilket förstås drabbade holländarna (I. Ree 2. Ligterink osv.) Följande parti var klart på den för telematcher goda sluttiden 5.08.

Nr 114 PIRC

Ligterink - Gulko

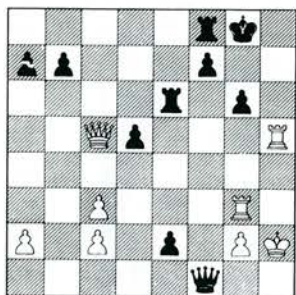
1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. f4 Sf6 5. Sf3 0-0 6. Le2 c5 7. dxc5 Da5 8. 0-0 Dxc5+ 9. Khl Sc6 10. Ld3 Lg4 11. De1 Dh5 12. Ld2 e5 13. fxe5 Sxe5 14. Sxe5 Dxe5 15. Lf4 Dc5 16. Dg3 Tfd8 17. e5 dxe5 18. Lg5 e4 19. Lxf6 exd3 20. Dxg4 Lxf6 21. Se4 Dxc2 22. Sxf6+ Kg7 23. Dh4 h6 24. Sg4 1-0

Göteborg Open

En knapp vecka har gått efter sista rondan i Limhamn Open och i Göteborg startar en liknande tävling – Göteborg Open. 92 man spelar 6 ronder Schweizer på tre dagar och bara två bryter – ett imponerande kollektivt kraftprov. Redan de första ronderna visar upp favoritfall på löpande band. Schneider, Wedberg, Rörvall, förre polske mästaren Pietrusiak – alla snubblar de på krokben lagda av spelare med betydligt lägre ratingtal. Bengt Svensson tackade för hjälpen och vann en förintande säker seger som kunde skönjas redan efter 4 ronder. I den femte vann Bengt väntat – men långt ifrån utan besvär mot danske överraskningen Peder Jensen. I den 6:e säkrar han segern och sin motståndare Jan Runnby's andraplats genom att ta remi i klart fördelaktig ställning. För omaket fick Bengt 2.000,- eller ca 2/5 av den totala prissumman.

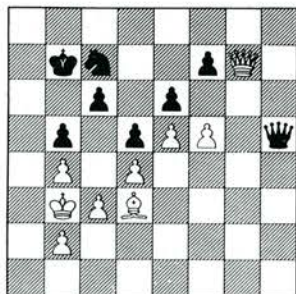
Till alla andra pris, lustiga som olustiga – ett "ugglepris" till meste åskådare resp. se nedan – hade de påhittiga arrangörerna instiftat ett för mest överraskande vinst. Vilken bättre komplimang gick det att finna på att ge svenskt juniorschack än att *inte* ge det priset för 15-åriga Siv Bengtssons vinst mot Pietrusiak. Siv helt enkelt blåste polacken av brädet i slutspelet. Enda – mycket typiska – vinstkommentar var uttryck för besvikelse att hon inte fått ut något av öppningen (Boleslavskijvarianten som vit)!

Priset gick i stället till Ove Alfredsson för hans vinst mot Lars-Åke Schneider. "Brorsan" förvånade genom få upp vinstställning redan i öppningen. Denna förvaltades dock inte på bästa sätt men Schneiders svåra tidsnöd bäddade för "la grande finale"

Schneider drog **36.-e1D** (36.-Df4!). Det följde **37. Th8!** **Kxh8??** (37.-Kg7 är oklart, minst sagt) **38.Dxf8** **uppg!**

Andra rondan tillfogas så Schneider sitt andra nederlag av Ronny Andersson, Bromölla. I samma rond behåller Tom Wedberg som vit en fördel partiet igenom mot Björn Öhlund, Solna, efter öppningsdragen 1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 Lf5 4. Se2. Men Björn försvarar sig segt, utjämjar och börjar t.o.m. få motchanser men det ser inte Tom...

45. Df6? Säkrast kanske 45. Kc2, t. ex. exf5 46. Df6, men Tom spelar på vinst. **45. -Dd1** **† 46. Lc2** **Dal !** Aj, aj! **47. c4 dxc4** **† "Otur"** igen. **48. Kc3** Del matt. Därför **48.uppg.**

Efter detta snubbel på åkta matten tog sig Tom och Lars-Åke samman och tappade bara var sin halvpoäng mot Ulf Elfvin resp. Bengt Andersson, Lundby. Den senare fick f.ö. vara tacksam för remi som vit mot Siv B i 2:a rondan. Dubbelnederlag andra speldagen spolerade dock Sivs chanser till pris.

Andra speldagen, ja... Två allsvenska partier med en paus emellan på en och en halv timma. En som verkligen utnyttjade betänketiden 100-procentigt den dan var Christer Bergström. Först försökte han förgäves knäcka Lars Falks envetna försvar i ett löparslutspel. Under kvällsronden får comebackande exsverigemästaren Sven-Göran Malmgren för första gången stifta bekantskap med "Svesnjikov", vars evangelium Christer numera bekänner sig till. Sven-Göran klarar detta elddop med glans – svart fördel i slutspelet är inte särskilt stor. Men slutspel är nu en gång för alla ett av Sven-Görans (två) specialgebiter och efter en felbedömning från Christer hamnar denne i förlustfara. I den sista och definitiva tidsnöden tar dock Christer kommandot igen. Vad händer sen? Jo, efter exakt sex timmars spel faller klockorna nästan samtidigt. Christer's tiondelen före, men Sven-Göran hinner inte uttala det kritiska ordet.

Turneringssegraren Bengt Svensson (t.v.) i partiet mot Peder Jensen, Danmark.
Foto: Larseric Lindén.

Prisdomarna och tillika de som tog de hårdaste törnarna måste nämnas. De var herrar Björn Kobbel och Göran Rydell. Lägg till namnen Krister Berg, Felix Lundberg och Håkan Olsson och ni har en väl samspelt femma som säkert gör om detta organisatoriska glansnummer nästa år.

Programtider hölls på minuten. Särskilt en sak ska andra arrangörer allvarligt överväga. Experimentet med att starta första rondan "på slaget" fungerade till ca 97%, dvs. endast en w.o. registrerades. Denna lilla "miss" – "fripöängen" skulle rätteligen gått till en annan – ska jämföras med de väntetider på ibland upp till 45 minuter som *samtliga* spelare måste genomlida.

Som framgick av förra nr av TfS är rapportören – minst sagt – kritisk mot tävlingar av det här hjärntvättande slaget. Nu har man fått höra att så många som 90 genomförde tävlingen vid till synes sunda vätskor och att "schacket" inte blev så dåligt. Dessutom satt rätt många och spelade blyxt ett antal timmar efter sista rondens slut.

För att ta de sista först kan inte inses att detta är ett bevis för att turneringen skulle genomgåts utan men - snarare tvärtom. Vidare är det inte själva nervspänningen under allt mer ackumulerad fysisk trötthet som är farligast när partier och turnering pågår. Nej, värst är det "dagen eller dagarna efter". En reaktion som kan ge upphov till depressioner. Varför hörs inget från TfS medicinska expertis?

Slutställning: 1. B. Svensson, Göteborg, 5,5. 2. Runnby, do, 5, 3. B. Andersson, Kymbo, 5, 4. Chr. Bergström, Solna, 5, 5. J. Becker, Uppsala,

la, 5, 6. G. Svenn, Göteborg, 4,5. 7. Y. Aspström, do, 4,5, 8. M. Eriksson, do, 4,5, 9. U. Elfvin, Kungsbacka, 4,5, 10. T. Wedberg, Stockholm, 4,5.

Gunnar Johansson

"Schack i det Gröna"

För 11:e gången arrangerar Kinna Schackklubb sin populära sommarblyxt "Schack i det Gröna" som utomhustävling i Hembygdsparken Marieberg **Söndagen den 20 augusti med början kl. 10.00.** Upprop av anmälda spelare kl. 9.45 vid sekretariatet. Alltså 45 min. före start.

Tävlingen spelas i 8-mannagrupper varvid 14 partier spelas. 7 partier med 10 min. betänketid och de övriga 7 partierna med 5 min. betänketid. Pris till de 2 bäst placerade spelarna i varje grupp. Skriftlig anmälan med angiven spelklass etc. insändes **senast den 5 augusti** till Kinna Schackklubb – Erik Fransén, Prästliden 16, 511 00 – Kinna. Startavgift Kr. 20:— insättes samtidigt på klubbens postgiro 47-44-36—3 För att säkra plats – vänta ej med anmälan till sista anmälningsdagen!! Vid regn spelas turneringen i Hembygdsparkens Dans- & Serveringslokaler, för att spelarna då skall kunna beredas god plats måste vi tyvärr **be-gränsa spelarnas antal till 150.**

Önskas närmare upplysningar skriv eller ring 0320/103 88 – eller 105 59 säkrast efter kl. 19.00.

Lars Andersson, Majornas SS, Göteborg, har ur sina gömmor plockat fram ett litet kåseri av den 1955 bortgångne göteborgaren och landslagsspelaren Gunnar Skarp, välkänd schackprofil för den litet äldre generationen. Kåseriet publicerades för åtskilliga decennier sedan i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning; nog kan väl detta vara av intresse för dagens TfS-läsare tyckte Lars Andersson och detsamma tycker redaktionen.

Asa-Tor, Jättarna och Schackspelet.

Rubriken härövan tör måhända verka en aning förbryllande. Inte spelade väl gamle Asa-Tor schack. Och även om så varit fallet; inte hade väl dunderguden vare sig tid eller lust till sådant tillsammans med så, mot gudar och människor, illvilligt stämda varelser! Rätta förhållandet torde väl istället vara att han ägnade sin mesta tid till idogt utrotande av arvfien- den!

Sistnämnda förmodan är nog så riktig – den finner ju ett klart stöd i den fornnordiska gudasagan. Däremot nämner denna ingenting om att gudarna spelade schack, vilket kanske i sin tur helt enkelt beror på ett rent slarv eller glömska av dem som en gång i tiden upptecknat gudarnas förhållanden. Vem har för övrigt påstått, att Tor spelade med jättar och rimtursar eller andra föga salongsmässiga jottunheimbor? Förutom krigiskt idrottande och det myckna mjöddrickandet ägnade gudarna också en god del av tiden åt tafvel. Och just detta tafvelspel kan antas vara en urform, varur schackspelet utvecklats.

Därmed torde sambandet mellan Tor och schackspelet vara klargjort, men hur var det då för jättarnas del?

Med förlov, och rent ut sagt: dessa okultiverade bjässar hade föga behov av andlig spis och visste följaktligen inte ett jota om sådana subtila ting som schack. Nej, här är sambandet ett annat, vilket vi skall komma till lite längre fram.

Gudasagorna förtälja kärvt och måleriskt om Asa-Tors kamp med jättarna. Dessa klumpedunsar vållade stundom den väldige guden stor förtret genom sin irriterande benägenhet att i penibla situationer förvandla sig till något för gudens berömda hammare särdeles oåtkomligt. I förbigående sagt ha ju också folksagorna utrustat vissa varelser, bl.a. häxor och trollpackor, med liknande egenskaper. I världslitteraturen har detta så att säga, "förvandlingstema" i högst raffinerad form använts av sådana storheter som R. L. Stevenson och

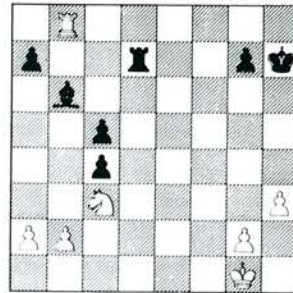
Oscar Wilde. I förstnämnda fall rör det sig om en, låt oss säga, demonisk förvandling: en metamorfos vars produkt blir till ett monstrum i människohamn.

Därmed får ringen anses sluten. Även på schackspelets område gives det utrymme åt förvandlingstemat, som, om också ej av så kuslig art som de nyssnämnda, är i sitt slag högeligen spänningsmättat. Här åsyftas den s.k. "bondeförvandlingen" – vilken, som väl varje schackutövare vet – innebär att en bonde som uppnått "åttonde linjen" får utbytas mot vilken som helst verkningsfullare pjäs.

Om så till sist ska vi söka illustrera detta förvandlingstema med ett avsnitt ur ett parti spelat mellan Onater och Zani i Madrid 1934. Spelarna åt två ganska okända storheter, vilket inte hindrar, att dramats här återgivna sista akt är fylld av stark inre spänning, samt rik på "offer" och sinnrika poänger.

☆

Ställningen var följande, Onater har vit, Zani svart:

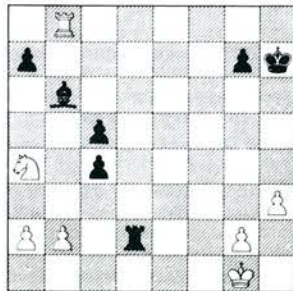
Zani inledde den hektiska slutstriden med

1.– Td2

vilket hans motståndare besvarade med det till synes "naturliga"

2. Sa4

Här kom svart med en prima överraskning.

2.– T×b2! 3. S×b2 c3! 4. T×b6

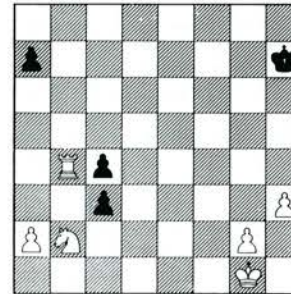
På 4. Sd3 hade givetvis följt 4.– c4 med avdragsschack och vit kan ej förhindra att en av bönderna uppnår förvandlingsfältet. Svart besvarar nu textdraget med en ny vacker poäng och drar det förbluffande

4.– c4!

Har svart gripits av storhetsvansinne, han bryr sig ju inte ens om att ta tillbaka pjäserna? Nej, fullt så galet är det inte, den vita springaren kan nu ej komma till d3 och svart har dessutom ännu en överraskning i beredskap.

5. Tb4

Nu synes i alla fall svarts saga vara all! Vit hotar helt enkelt att med T×c4 ta kål på de sturska bönderna. Svart kan ju inte heller slå på b2 för T×b2. Men svart har redan spånt bågen för ännu en pil – den sista!

5.– a5!!!

En fullkomligt "sinnesrubbad" ställning. Men svart har gått härliga igenom och ingen makt i världen kan nu hindra en svart bonde från att beträda "Förklarings fält".

Gunnar Skarp

✱

Ännu en utmärkelse till schackledare

Omkring årsskiftet rapporterade TfS att Koski Karppanen fått ett ledarstipendium från Luleå kommun, ett efterföljansvärt exempel skrev vi då.

Nu har det hänt igen, om än i något annorlunda tappning.

Lions Clubs årliga ungdomsledarstipendium på Kr 2.000:- gick denna gång till Aksel Larsen, Degerfors, just då och nu sysselsatt med arrangemangen inför SM i Degerfors. I Lions Clubs motivering heter den bl.a. att "Aksel

Larsen får stipendiet för det omfattande arbete han under många år nedlagt på ungdomssidan inom Degerfors schacksällskap. Larsen har visat goda ledaregenskaper och ett dokumenterat intresse för uppgiften. Hans verksamhet har ofta präglats av stora personliga uppoffringar. Larsens insatser inom schacksällskapet är väl kända i vida kretsar även utanför hemorten".

TfS kompletterar de välförtjänta lovorden med ett "Grattis Aksel"!

Red

VARAMORONDEN 1978

Motala Schacksällskap har härmed äran att inbjuda till den 7:e Varamoronden, snabb-schackturnering med tidshandikapp i 10 ronder.

Tid: Söndagen den 20 augusti 1978 kl. 10.00 (Anmälan senast kl. 09.45) **Plats:** Folkets Park, Marieberg – Varamobaden, Motala. **Ranking:** Grupp 1 spelare med rating 2001 och däröver. Grupp 2 spelare med rating 1851 – 2000. Grupp 3 spelare med rating 1850 och därunder. **Betänketid:** 30 minuters partier 15 – 15, 11 – 19, 7 – 23. **Priser:** Penningpris till de åtta bäst placerade (om minst 80 deltagare: 600:-, 400:-, 300:-, 200:-, 100:-, 100:-, 100:-, 100:-, dessutom pris till bäst placerad grupp 2 och 3 rankad). **Anmälan:** Anmälan sker genom att startavgiften 30:- insättes på postgirokonto 67 94 70 – 5, Motala Schacksällskap, senast den 16 augusti 1978. Glöm ej att angiva ratingtal på talongen. **Upplysningar:** Ulf Andersson, telefon 0141/158 66

OMSLAGSDIAGRAMMET

Vår finske granskare Reijo Pomell i Vantaa, har påpekat att studien i omslagsdiagrammet 8/1977 (Kf7, Lh2, Sb6, Bd3 – Kb7, Ba3, b5, d4) med inledningsdraget 1. Sa4, även kan lösas med 1. Sd7. Huvudvarianterna är:

1... Kc6 2. Sb8† Kb7 (A) 3. Lg1! (3. Le5? b4 4. Sd7 Kc6 med vinst för svart) 3 ... b4 (B) 4. Sd7 Kc6 5. Ke6! b3 6. Se5† Kc5 7. Sf3 b2 8. L×d4† Kb4 9. Sd2 med vinst.

(A) 2 ... Kb6 (2 ... Kd5 Sa6!) 3. Lg1 (3. Le5 går inte) 3 ... b4 4. Sd7† (4. L×d4? Kb5 5. Sd7 b3 6. Se5 b2 7. Sc4 b1S! och vi har en ny uppgift) 4 ... Kb5 5. Se5 b3 6. Sc4 Kb4 7. L×d4 b2 och nu vinner 8. Sd2, S×a3 och S×b2.

(B) 3 ... K×b8 4. L×d4 Kc7 (4 ... b4? 5. Lc5!) 5. Lc5 a2 6. Ld4 Kd6 7. Kf6 Kd5 8. Lc3 Kc5 (8 ... b4? 9. Lb2!) 9. Ke5 b4 10. Lb2 Kb5 11. Kd5 Ka4 12. Kc4 och vit vinner lätt.

Idéspruta i Malmö

Det hände sig en lördag på det stora varuhuset Caroli City i Malmö:

Mitt i trängseln satt ett par människor och spelade schack, totalt obekymrade om jätket och sorlet runt omkring dem. Det var omöjligt att inte lägga märke till dem, och säkert fanns det många som undrade vad det var för egenomligheter som pågick mitt på ljusa dagen.

Spelarna hette Harry Schyessler och Axel Ornstein. Deras parti i varuhuset var ett av de arrangemang som ordnats av Skånes Schackförbund i det vällovliga syftet att "sälja" schack till en bredare allmänhet.

En av männen bakom dessa pittoreska inslag i detaljhandeln var Lennart Nilsson, 37, Malmö, vice ordförande i Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté.

När han 1975 tillträdde som distriktsinstruktör i Skåne sade han:

-- På ett år ska vi fördubbla medlemsantalet och starta en ny klubb varje månad!

Alla skrattade och tyckte han var en riktig skämtare. Nu skrattar man inte längre, för det blev totalt 19 nya klubbar på 18 månader. När verksamheten var som mest intensiv var han hemma åtta kvällar på två månader -- hans fru räknade dem ...

Nyligen stack han fram hakan igen:

-- På två år ska vi fördubbla distriktet en gång till!

Förberedelserna för en massrekryteringskampanj i höst i hela distriktet är långt framskridna. Minst sagt okonventionella metoder kommer att användas:

Lennart Nilsson. Foto: Staffan Johansson.

- o Varuhusbesök.
- o Utomhussimultan.
- o Jippon av olika slag.

Idag är Skånedistriktet landets fjärde i storleksordning och det som växer snabbast. Tusen juniorspelare finns registrerade i 40 klubbar. I fjol deltog 25 lag i distriktets juniorserier, i år 47. Organiserad verksamhet bedrivs på 13 skolor enbart i Malmö stad under ledning av en annan duktig organisatör - - Lars Brink.

Ett tiotal föreningar drivs till 90 procent av ungdomar. Högstadeelever i åldern 14-16 år sitter i styrelserna och förhandlar med fritidsnämnder, rektorer och kommunalguddar om lokaler, anslag mm.

Vad är hemligheten bakom denna onekligen imponerande utveckling?

Lennart Nilsson berättar:

-- Man måste ge de unga en chans att ta ansvar och inte komma rännande med pekpinar jämnt och ständigt. Ta ledarfrågan t ex. Vi har upptäckt att ungdomarna själva är de bästa ledarna och därför utbildar vi så många vi kan. I de klubbar där de sköter sig själva är utslageningen mindre än i andra.

Lennart Nilsson tycker inte det är så viktigt att få fram bra schackspelare. Toppen kommer automatiskt, bara bredden finns, menar han, och det finns annat som är väl så viktigt:

-- När jag åker ut för att tala om schack brukar jag säga att det är ett sätt att umgås. Att spela schack är det roligaste jag vet och därför vill jag ge fler chansen att ha kul.

-- Schack är, brukar jag säga, ett tufft spel, ett kampspel, det äldsta av alla spel. Alla kan vara med och tävla på lika villkor, oberoende av ålder, kön och fysiska förutsättningar.

-- Men det finns vissa regler som man måste följa. En schackspelare uppträder alltid som en gentleman. Han hånar inte en slagen motståndare, han blir inte arg om han förlorar. Det är klart att det är roligare om man vinner, men det är roligt även om man förlorar och man spelar ju för att det är roligt!

Detta är en enkel och okomplicerad filosofi, tillräckligt "rak" för att alla, både yngre och äldre, skall förstå och acceptera. Och man har redan märkt att föräldrar i ökande utsträckning ställer upp som chaufförer mm vid matcherna i juniorserierna.

Men det här med att sitta i varuhus och spela schack, vad ska det vara bra för?

Lennart Nilsson:

-- Vi måste marknadsföra schack precis som man marknadsför andra produkter. Vi måste ut till ställen där många människor passerar. Vi måste hitta på saker som får folk att bli nyfikna, som får lokalpressen att bli intresserad.

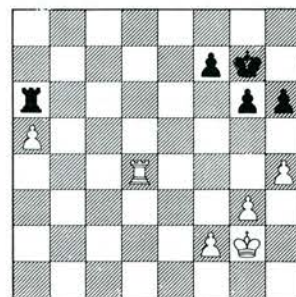
Det här är naturligtvis vindar i friskaste laget för den som anser att en schackspelare skall sitta tyst och stilla i sin kammare och inte sticka ut huvudet annat än i undantagsfall. Men kanske är det så att schackintresset, som idag tycks vara större än någonsin, bara behöver några välberäknade puffar av liknande slag för att växa till något riktigt stort.

Hur som helst, idéerna från Skåne kan vara värda att pröva på andra håll i landet!

Bo Plato

Slutspelsturnering - något för klubbverksamheten?

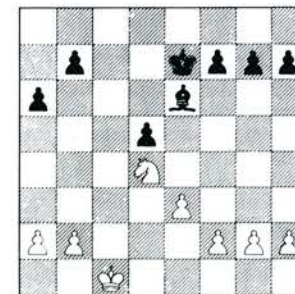

Vit vinner med Td4-a4

Vad är nu detta för något? 34:e matchpartiet Aljechin-Capablanca, svarar ni. Helt riktigt, men det är också en av de tolv ställningar som ingick i Lundby SS' slutspelsturnering, arrangerad under våren. Göran Rydell hade plockat fram dessa ställningar, på vilka 20 deltagare prövade sina krafter.

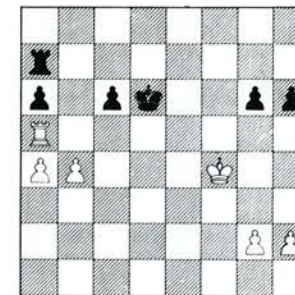
Slutspelsturneringen kom till som ett försök att ordna en annorlunda tävlingsform och att engagera medlemmarna i klubbens aktiviteter på ett bättre sätt än tidigare, något som man måste säga lyckades rätt bra. Turneringen spelades under 6 kvällar. Under var och en av dessa spelade man två ställningar mot samma motståndare, en fördelaktig och en ofördelaktig. Dessa ställningar avslöjades för spelarna först omedelbart före rondens start. Lottningen genomfördes efter Schweizsystemet och precis som i en vanlig tävling fick man 1 poäng för vinst, 1/2 för remi och blev utan vid förlust. Enda skillnaden i förhållande till en "riktig" turnering var att man fick räkna bort sina två sämsta kvällar, slutresultatet räknades sålunda fram på basis av varje deltagares fyra bästa prestationer.

Ytterligare några exempel på ställningar från turneringen:

Svart håller remi vid exakt försvarsspel

Svartspelarna hade stora problem med denna ställning och resultatet blev övervägande vinster för vit. I partiet Flohr-Capablanca, Moskva 1935, varifrån ställningen är hämtad höll svart dock remi.

Vit vinner

Denna ställning, från partiet Flohr-Vidmar, Nottingham 1936, är vunnen för vit, men kräver exakt spel. Alla vitspelare gick heller inte i land med uppgiften att föra den till vinst. Facit till denna och till de andra ställningarna återfinns bl a i Averbach's slutspelsverk "Lehrbuch der Schachendspiele".

Avslutningsvis kan man säga att turneringen som helhet blev en framgång, men att formen kan ändras på några punkter. Det var nog inte så lyckat att man hade möjlighet att räkna bort två kvällar, mera rimligt verkar att alla ställningar räknas lika. Dessutom var deltagarna litet för ojämnt i spelstyrka, vilket medförde att det inte alltid spelades efter "ställningens krav". Turneringsformen är under alla förhållanden värd att prövas flera gånger, tycker

Jan Runnby

Landskampsspel

En av anledningarna till det stora svenska nederlaget mot Danmark (4-12) ser Jens Kristiansen i ålderskillnaden. I nr 5 av Skakbladet för i år skriver han att "det svenska laget var mycket ungt... klart under seniörgränsen och visade för övrigt prov på stor talang."

Om danskarna säger Jens K., "Vi spelare i det danska landslaget är väl för det mesta en produkt av sextioalets euforiska "Larsenperiod", medan svenskarna först på sjuttioalet har fått igång sin talangproduktion". Vidare: "Om samma landskamp spelades om t.ex. fem år tror jag resultatet blir helt annorlunda."

Vi kan ju alltid hoppas. Sedan är det nog inte i första hand ifråga om "a-produktion, snarare om produktutveckling" Talanger hade vi nog några stycken på sextioalet också, tyvärr inte så aktiva längre.

Som Hans Svedbark påpekade i SN är det tiden närmast efter junioråldern som är den kritiska. Det är faktiskt lite synd om dem som är så bra i schack att de känner att de "måste" gå vidare. Vidare kan man ju ifrågasätta om vi vill -och kan- ha ett slagkraftigt landslag (läs stormästare) och om det är någon som vid rådande schackkonjunktur vill bli det.

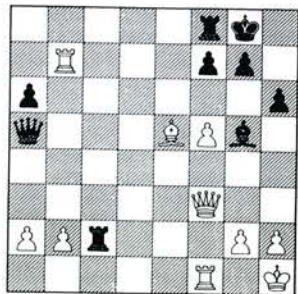
Den senaste danskampen kom till efter inbjudan från 75-årsjubilerande Danska Skakunion och det hade varit ofint att tacka nej. Annars kan man vara skeptisk mot det schackliga utbytet av den här typen av veckoslutsmatcher. Första dagen är bortat (ofta också hemma-) spelarna reströtta, andra dagen tittas det oroligt på klockan - både den vanliga och schackd:on. Betänketiden inkräktas på, senast var det "allsvensk" dragserie.

Pengarna kan med fördel avsättas för lite längre tävlingar, typ Clare Benedict, 6-nationers, lag-EM och OS där det blir tid över för kollektiv efteranalys och förberedelser och annat av schacklivets nödtorft. Men då klagas det ibland t.ex. vid Clare Benedict i Köpenhamn i februari 1977 - på hotellödd. Men kanske det berodde det på att det väl var morgonrönder - många schackspelares gissel. Ni vet väl att Petrosjan vägrar att spela innan han fått middag.

Som avslutning en ställning att begrunda. Tom Wedberg har helt överspelat sin motståndare Jens Kristiansen, vunnit bonde, men..... (se diagram)

så sker **28. Ld6? Tfc8 29. Db3 T8c4** och plötsligt är det svart som har kommandot. Vits "aktiva" torn är plötsligt ofside och svart bröt in på första raden (partiavd.).

Bra är heller inte 28. Dg3 för det härligt centraliserande 28.- Dd5. Bäst verkar 28. Lc3.

Hur som helst ett partiavsnitt som lämpar sig för dynamikstudium". Både 1:a och 2:a raden spelar viktiga roller.

Gunnar Johansson

Hyères (damturnering) J. Hartston 7 (38,5) C. Vreeken 7 (37) T. Lematchko 6 1/2, E. Polihronaiade 6 (42) H. Erenska 6 (41) M. Merlini 6 (39) B. Pernici 6 (34,5) etc. 36 deltagare.

Åbo Y. Rantanen 8, M. Sirkkiä 7 1/2, P. Vehvilainen 7 (46,5) P. Ojanen 7 (45,5) E. Korhonen 7 (45,5) H. Tanner 7 (41,0) etc. 90 deltagare.

Beer-Sheva (Israel) Kortjnoj 12 (av 13!) Bleiman, Stean 7 1/2, Keene, Murej 7 etc. 14 deltagare.

Kiel Smejkal 8 1/2, Parma 8 1/2, Erling Mortensen, Århus, Radulov, Csom 7 1/2 etc.

Belgrad (damturnering) Gaprindashvili 9 1/2, Ivanka 9, Vereszi, Erenska, van der Mije 8 etc.

ANDERS SVENSSON 80 ÅR

Det är faktiskt sant - denna unge man, eldsjäl inom göteborgskt schackliv sedan den grå forntiden och revisor inom Sveriges Schackförbund ungefär lika länge - fyllde den 1/5 1978 80 år.

I samband med sin högtidsdag erhöll Anders Svensson Sveriges Schackförbunds högsta utmärkelse, Collijnplaketten i guld, och Göteborgs Schackförbunds högsta utmärkelse, Erik Olson-plaketten.

Han har nu, med vad man kallar ålderns rätt, dragit sig tillbaka från sina uppdrag. Om någon kan Anders Svensson göra detta tillfreds med sina insatser för svenskt schack.

Något i efterhand gratulerar Tidskrift för Schack.

LGR

Uppsala, Osby, Järfälla segrare i Skolornas Lag-SM

Efter en riksfinal, som i sista rondn utvecklades till en riktig "ryrsare", avslutades 1978 års upplaga av skolornas stora lagpropaganda med seger i äldsta gruppen för Celsiusskolan, Uppsala, i mellangruppen för Hasslarödsskolan, Osby (andra året i följd!) och i yngsta gruppen för Ulvsättraskolan, Järfälla.

Riksfinalen ägde rum den 27-28 maj på klassisk mark för alla schackjuniorer, nämligen på Hotell Stinsen i Hallsberg, där den internationella juniorturneringen under jul-nyår har spelats i snart 15 år. Men innan man kom så långt hade Skolornas Lag-SM förstas gått i flera etapper. Ur propagandasynpunkt intressantast är kanske distriktsomgångarna, där den stora bredden finns. Under hela våren spelades Skol-DM i 25 av våra 26 distrikt. Sammanlagt deltog 598 lag och det betyder att bortåt 3.000 elever varit i farten. De största tävlingarna anordnades av Stockholm och Mälardalen men inte långt efter kom Syddkåne, Göteborg och Västergötland.

Semifinalerna

Den 6-7 maj var det dags för semifinaler på fyra platser i landet: Umeå, Västerås, Skövde och Olofström. Distrikts- och klubbfunktionärer gjorde ett fint jobb på arrangörssidan. Det är på det hela taget ett bra PR-tillfälle för ett distrikt eller en klubb att anordna en skolsemifinal - huggade spekulanter för 5-6 maj 1979 bör snart börja planera.

Det är numera fyramannalag över hela linjen sedan flera år i skolschacket och tre åldersgrupper. I år var deltagarna i A-gruppen födda 1958 eller senare, B-gruppen 1962 eller senare och C-gruppen 1965 eller senare. Partipoäng räknas i första hand med matchpoäng som första särskiljning.

69 lag deltog i semifinalerna och så här blev resultatet:

Region I Norra Sverige - UMEÅ Tävlingsledare: Rune Sandström

A: 1. Torsbergsskolan, Bollnäs 17 1/2/5, 2. Östra Gymnasiet, Umeå 17 1/2/4, 3. Hj. Lundbohmsskolan, Kiruna 8 1/2/2, 4. Balderskolan, Skellefteå 4 1/2/1,

B: 1. Bergforsens Skola, Timrå 18 1/2/5 1/2, 2. Bergskolan, Luleå 17 1/2/5, 3. Sätterskolan, Gävle 14/4, 4. Gärdeskolan, Bollnäs 12/3, 5. Örjansskolan, Skelleftehamn 10/2, 6. Bräntbergsskolan, Umeå 7 1/2, 7. Gudmundråskolan, Kramfors 5/1

C: 1. Bergby Skola, Norrsundet 18 4/4, 2. Sten-skolan, Kramfors 15 1/2/5, 3. Tavelbäcksskolan, Östersund 15/3, 4. Centralskolan, Korpilombo-

lo 14 1/2/4, 5. Stige Skola, Indal 11 2/2, 6. Cent-ralskolan, Gnarp 10/2, 7. Västtegsskolan, Umeå 0/0,

Region II Östra Sverige - VÄSTERÅS Tävlingsledare: Johnny Johansson

A: 1. Celsiusskolan, Uppsala 10 1/2/3, 2. Gripen-skolan, Nyköping 9/3, 3. Jakobsbergsskolan, Järfälla 8 1/2/2 1/2, 4. Domarhögsskolan, Avesta 7/1, 5. Säveskolan, Visby 5 1/2,

B: 1. Hässelby Villastadsskola 11 1/2/3 1/2, 2. Horndals Skola 10 1/2/3, 3. Korsängsskolan, Enköpings 9 1/2/2, 4. Solbergaskolan, Visby 4 1/2/ 1/2, 5. Hagaskolan, Västerås 4/1,

C: 1. Ulvsättraskolan, Järfälla 26 1/2/7 1/2, 2. Gäddgårdsskolan, Arboga 22/6, 3. Enebysskolan, Bålsta 18/4, 4. Senkyrka Skola, Tingstäde 10/2 5. Tånggringskolan, Borlänge 3 1/2/1 1/2,

Region III Västra Sverige - SKÖVDE Tävlingsledare: Börje Larsson

A: 1. Hvitfeldtska Gymn. Göteborg 14 1/2/3 1/2, 2. Alléskolan, Hallsberg 13 1/2/4, 3. Katedralskolan, Linköping 11 2/2, 4. Västerhögsskolan, Skövde 10 1/2/3, 5. Sundstugummasiet, Karlstad 8/2, 6. Peder Skriv:s Skola, Varb. 2 1/2/0,

B: 1. Transtenskolan, Hallsberg 14 4/4, 2. Linghamsskolan, Linköping 13 1/2/4, 3. Huvud-nässkolan, Vänersborg 8 1/2/2, 4. Djurgårdsskolan, Kristinehamn 8 1/2/2, 5. Varlaskolan, Kungsbacka 8 1/2/2, 6. Sannaskolan, Göteborg 7 1/2,

C: 1. Ölmbrotorps Skol. Dyltbruk 25 1/2/6 1/2, 2. Himnaskolan, Linköping 25/7, 3. Gällkvistsko-lan, Skara 20 1/2/5, 4. Tingbergsskolan, Kungs-backa 18 4/4, 5. Lysviks Skola (Sonne) 17 3/2, 6. Vettendalskolan, Göteborg 14 3/1 1/2,

Region IV Södra Sverige - OLOFSTRÖM Tävlingsledare: Osvald Feldt

A: 1. Nordenbergsskol. Olofström 15/5, 2. Stål-hagsskolan, Hulstafred 11 1/2/4, 3. S:t Petri Sko-la, Malmö 11 1/2/2 1/2, 4. Ekbacksskolan, Osby 9/2, 5. Nicolaiskolan, Helsingborg 8 1/2, 6. Kungsmadsskolan, Växjö 5/0

B: 1. Hasslarödsskolan, Osby 16 4/4, 2. Paradis-skolan, Nybro 13 1/2/3 1/2, 3. Prästängsskolan,

Eksjö 12^{1/2}/3^{1/2}, 4. Sunnadalskolan, Karlskrona 9/2, 5. Bergaskolan, Limhamn 6^{1/2}/1, 6. Norrlyckeskolan, Ödåkra 2^{1/2}/1^{1/2},

C: 1. Ängslättskolan, Malmö 15^{1/2}/4, 2. Tullskolan, Karlskrona 14^{1/2}/4^{1/2}, 3. Finja Grundskola 12^{1/2}/3, 4. Lindblomsskolan, Hultsfred 7^{1/2}/1^{1/2}, 5. Söraby Skola, Rottne 7/2, 6. Errarps Skola, Skålderviken 3/0

Riksfinalen

Ungdomskommitténs samarbete med Hallsbergs Schacksällskap har alltid varit det bästa och som väntat såg Arne Nyberg och Rolf Lundberg till att alla trivdes på Stinsen. Allt under ett tak: Spel, mat och logi! Kommunen ställde upp med skoldirektör Tore Stolpe i spetsen. Han eggade trupperna till ädel kamp i ett inspirerat öppningsanförande och gissa om det var populärt, när kommunen efter prisutdelningen bjöd på avslutningsmiddag med glass och läsk i långa banor...

Och nog var det skönt att pusta ut efter en sådan nervspänning. I alla tre åldersgrupperna hängde allt på sista partiet i sista rondan.

Äldsta gruppen hade en klar favorit i Hvitfeldtska från Göteborg med Bengt Svensson som supertungt ankare på första bordet. Men Celsiusskolan, Uppsala, gick inte heller av för hackor. "Lottningsgudinnan" (eller vem det nu var) hade ordnat så att dessa båda lag skulle mötas i sista rondan. Fram till dess var poängplockningskapplöpningen stenhård. Celsius nedkämpade Olofström med 4-0 och Bollnäs med 3^{1/2}-1^{1/2}, medan Hvitfeldtska tog 3^{1/2}-1^{1/2} mot Bollnäs och 3-1 mot Olofström.

Så ledde då Celsiusskolan med en poäng inför slutronden; ett svårt beting för Hvitfeldtska, som spelade överskarpt och förlorade med 2^{1/2}-1^{1/2}. Samtidigt fick Nordenbergsskolan ge sig med 1-3 mot Torsbergsskolan. För Celsiusskolan var framgången välförtjänt. Skolan har verkligen ett jämnt och bra lag med Jan Johansson, Leif Lindström, Per Larsson och Per-Arne Nygren. Uppsalagrabbarna skall representera Sverige i den Nordiska Gymnasieturneringen i Oslo den 17-20 augusti och det bådar gott - om de nu har lika bra hand med islänningarna som med Hvitfeldtska...

Slutställning i A-gruppen: 1) Celsiusskolan 10-3, 2) Hvitfeldtska 8-2, 3) Torsbergsskolan, Bollnäs, 4-1, 4) Nordenbergsskolan, Olofström, 2-0.

I mellangruppen hade i år liksom i fjol Hasslarödsskolan, Osby, lyckats med bedriften att kvala sig fram till riksfinal. Skulle "veteranerna" från Skåne klara av att dubblera sitt allsvenska skolmästerskap? Jo, det gick vägen men inte var det någon dans på rosor. I första rondan blev

Osby av med dyrbara poäng mot hemmalaget från Hallsberg, Transtenskolan, som vann men 2^{1/2}-1^{1/2}. Skåningarna kom igen med 3^{1/2}-1^{1/2} mot Timrå, men under tiden hade Hässelby Villastadsskola tvålat till både Timrå och Hallsberg med 3-1.

Stor final mellan Osby-Hässelby... Till sist - i ett våldsamt tidsnödsdrama Lars Olsson - Martin Hagberg - klarnade läget och Hasslarödsskolan kunde notera 3-1 och slutseger. Bergeforsen, Timrå, gjorde slut på Hallsbergs förhoppningar genom att besegra Transtenskolan med hela 4-0.

Det trevliga och numera rutinerade gänget från Osby består av Lars F. Olsson, Lars Olsson, Richard Claesson och Kenneth Olli med Bengt Olsson som reserv. De kommer att försvara blågult i Helsingfors den 24-27 augusti i den Nordiska Skolturneringen.

Slutställning i B-gruppen: 1) Hasslarödsskolan 8-2, 2) Hässelby Villastadsskola 7-2, 3) Bergeforsens Skola, Timrå, 5^{1/2}-1, 4) Transtenskolan, Hallsberg, 3^{1/2}-1.

A- och B-grupperna spelade enkelrondigt 2 + 2 timmar. I C-gruppen körde man dubbelrondigt 45 + 45 minuter. Och vilken fajt! Men också här var det två lag som skummade de mesta poängen: Ulvsättraskolan, Järfälla, och Bergby Skola, Norrsundet. Då de först möttes vann Bergby med 3-1 och man trodde kanske att saken var klar. Men i andra omgången svarade Ulvsättraskolan med samma mynt, 3-1, och nu gällde det - som i de andra grupperna - sista rondan. Det blev 2-2 över hela linjen och Ulvsättra fick behålla sin 1/2-poängsledning, som precis räckte för skolmästerskapet. De som grejade det hette Anders Ivarsson, Christer Lundvall, Olle Skagerling, Michael Gähler och Mats Nilsson.

Slutställning i C-gruppen: 1) Ulvsättraskolan 15^{1/2}-4^{1/2}, 2) Bergby Skola 15-4, 3) Ängslättskolan 10-2, 4) Ölmbrotorps Skola 7^{1/2}-1^{1/2}.

Ängslättsskolan, Bunkeflostrand (strax söder om Malmö), och Ölmbrotorps Skola, Dylta- bruk, fick också en god del av poängskörden och har liksom Bergby goda chanser att komma igen nästa år.

Vid prisutdelningen fick alla deltagare tidsskriftsprenumerationer och plaketter i olika valörer. Bokpriser till bästa poängplockare i varje lag gick i A-gruppen till Per Larsson, Uppsala, Mats Eriksson, Göteborg, Per-Anders Nord, Bollnäs, och Ulf Rosenkvist, Olofström. I B-gruppen till Kenneth Olli, Osby, Benno Peder- sen, Hässelby, Stefan Larsson, Timrå, och Göran Marklund, Hallsberg. I C-gruppen till Mats Nilsson, Järfälla, Jouni Valkeinen, Norrsundet, Kenneth Westin, Bunkeflostrand, och Mats Wikström, Dyltabruk.

Lars Bäckström

UNGA LIRARE

Tänk efter före

-Ta det nu lugnt! Spela inte för fort! Tänk ordentligt! Utnyttja tiden!

Har du hört det här förr? Som yngre junior hör man det ofta. Som instruktör eller tränare tjarar man ramsan om och om igen. Det var sedan instruktören ännu en gång hållit ett långt sådant snack som en junior sa:

-Jamen om man vinner gör det väl inget om man spelar fort?

Hur kommer det sig då att man som junior under en längre tid spelar så snabbt? Jo, bland annat kanske för att man bara räknar på de egna möjligheterna. Vad motståndare hotar och ska göra - ja, det får väl han hålla reda på!

Det avgörande steget in i de "tänkandes gäng" tar många vid tävlingar med lång betänketid. De ser hur de bättre spelarna tänker länge på dragen och provar så själva. Jag tror därför att det är bra med långpartier i junior- tävlingar.

Snabbchack - rutin

Hur är det då med snabbchackstävlingarna? Bliar man bättre schackspelare av dem eller är de bara en kul grej, som kanske t.o.m. förstör det "riktiga" schackspelet?

Jag tror att partier med kort betänketid (15, 20, 30, 45 eller 60 minuter) är bra träning. När man spelar flera partier efter varann på en dag måste man tänka på varje parti för sig. Har man satt bort sig i det första gäller det att inte låta det påverka nästa parti. I avgörande partier gäller det att inte bli allt för nervös, osv. Snabbchack ger helt enkelt tävlingsrutin.

Vi har flera sådana här tävlingar: skol-SM, de flesta JDM, tusenmannan och framför allt skol- lag-SM. Årets lag-final såg en stark C-grupp. Vinnarna, Ulvsättraskolan Kallhäll, var mycket imponerande. Vad man främst lade märke till var deras säkerhet. Hur har de blivit så bra?

-Det är fredagarna, svarar spelarna. Vi spelar mot de bättre juniorerna på klubben. De har 20 minuter, vi har 40. Det gäller att klara sej så länge som möjligt, så att de får dålig tid.

-Det stämmer, fyller lagets instruktör Olov Simu i. Vår taktik är försvar i första hand och att vara lugna. Det tränar de upp på fredagarna och det vann vi finalen på. Och på att vi har fyra jämna spelare.

-Vi har en stor bredd i Kallhäll. Och vi uppmuntrar alltid de yngre. De börjar sin träning

med Snigeln, sen kommer brons- och silver- springaren och därefter 20-40-minuters partierna på fredagarna.

-Det var kul det här. Vi är den första stock- holmsskolan på många år som tar en gruppse- ger i finalen.

Det var många hårda partier i C-finalen. Men det fanns inte så många snygga. Jag väljer där- för ett parti med rolig spelöppning.

Nr PREUSSISKT PARTI

Anders Ivarsson - Mats Wikström
Ulvsättraskolan Ölmbrotorp skola

Spelat vid bord I i sista rondan.

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Le4 Sf6 4. Sg5 d5! 5. e×d5
Det här är en vanlig öppning bland yngre ju- niorer. Om nu 5. - S×d5? så 6. S×f7! K×f7 7. Df3† Ke8? 8. L×d5 och det hotar slag på c6 och skolmatt på f7. Även efter det bättre 7. -Ke6 8. Sc3 har svart svårt spel med kungen mitt på brädet.

5. - Sa5 6. Lb5† c6 7. d×c6 b×c6 8. La4

Ett vanligt drag, som är sämre än 8. Le2. Nu spelar svart på fällan:

8.- h6 9. Sf3 e4 10. Se5? Dd4!

Dubbelhot på löparen och hästen. Vit försöker rädda sig med

11. L×c6† S×c6 12. S×c6 Dc5! (springaren är instängd) **13. S×a7 T×a7?**

Svart har vunnit pjäs. Men vit har tre bönder för den. Tillsammans med lagets instruktör Jan-Olov Lind hittade Mats efter partiet det direkta 13. - Lg4 14. f3 e×f3 15. g×f3 Le6 och svart tar hästen i nästa drag. Vit har då trasiga bönder framför kungen och klart sämre spel än i partiet.

14. Sc3 Lg4 15. Se2 Ld6 16. h3 Le6 17. d4

Vit har sin plan klar: att snabbt sätta fart på bönderna innan svart hinner få spel med pjä- serna. Svart bör nu slå 17. - e×d3, på 18. Le3 finns försvarsdraget 18. - Da5†.

17. - Dc7 18. b3 0-0 19. Lb2 Te8 20. e4 Lb4† 21. Lc3 Da5 22. Dd2 Tb8 23. 0-0 L×c3 24. S×c3 Dh5 25. Df4 Tba8 26. a4 remi

Anders börjar nu få fart på sin ställning, men är trots det nöjd med remi. Partiet är ett bidrag till "juniorteorin".

Skicka gärna idéer och partier till

Robert Danielsson
Ringvägen 88
116 61 Stockholm

Jämtland

DM juniorer 1977: 1) Bo Nerpin 5 poäng, 2) Göran Wärdell 4 1/2, 3) Karl Forsberg 4 osv.

Carl Gundts Minne 1977, Finalresultat: 1) Lennart Burman, Östersund, A 8 poäng (av 10) 2) Kristian Sköld, Stockholm, A 6 1/2 3) Henry Blomkvist, Östersund, B 6 4) Otto Asphem, Göteborg, B 5 5) Rolf Åkerblom, Östersund, C 2 1/2 6) Hilding Svedberg, Östersund, B 2

Istriden om poängpriset (en silverpokal), som erövrades av den som först når 21 poäng (seger = 7 poäng, andraplats 5, tredjeplats 4 osv) är kampen nu hård. Sköld hade tagit priset vid seger, men försatte den chansen genom pjäsbortsättningen i det direkt avgörande partiet mot Burman. Detta var Skölds tredje deltagande i tävlingen, som började 1972, och han har tidigare två slutsegrar, 1972 och 1973. **I poängprisstriden** är ställningen för de främsta: Lennart Burman 20 poäng, Kristian Sköld 19, Sven-Olof Andersson 16, Hilding Svedberg 13, Henry Blomkvist 12 osv. **Östersunds SS:s KM 1977** (20 delt., 7 ronder Monrad): 1) Jan Zizala 6 1/2 (24,5) poäng 2) Lennart Burman 5 1/2 (28) 3) Sven-Olof Andersson 4 1/2 (29) 4) Kurt Hanning 4 1/2 (25,5) 5) Christer Åkerlind 4 1/2 (20) 6) Rolf Åkerblom 4 1/2 (19) 7) Rickard Nyström 4 (25) osv.

Stockholm

Stockholmsmästerskapet Klass M:

Ralf Åkesson (17 år) SASS 8, Thomas Welin (18 år) Täby 7, Hans Beijar SASS 6 1/2 (47), Anders Öhman, Sällskapet, 6 1/2, (45 1/2), Felix Nordström, Wasa, 6, (50 1/2), Mats Carlsson, Wasa, 6 (47 1/2), Lars Abrahamsson, Rockaden, 6, (46 1/2), Arne Burehäll, Södra, 6, (41 1/2), Kurt Savegren, Rockaden, 6, (41 1/2), Lars Karlsson, Vällingby, 6, (40), Stefan Bäcklin, Farsta, 6, (36) etc. **Klass I:** Stefan Engström, Farsta 8 1/2, Ove Hartzell, Farsta, 6 1/2, Fredrik Svahn, Bollmora, 6, Lars Thyberg, Rockaden, 6, Johan Auby, Danderyd, 6, Kenneth Ringström, Solna, 6, Claes-Göran Westerberg, Kristallen, 6. **Klass II:** Lars Degerman (15 år), Vällingby 7 1/2, Stefan Winge (14 år), Bollmora, 7, Christer Lindström, Hägersten, 7, Ingemar Kristiansson, Farsta, 6 1/2, Torgny Ringheim, Hägersten, 6, Lars Öhrström, Bollmora, 6, Peter Ericson, Vällingby, 6, Fredrik Danelius, Vällingby, 6, Lars-Åke Sandberg, Danderyd, 6, Mats Åkerlund,

Uppl-Väsby, 6, Leif Jansson, Solna, 6, Mats Winter, Pjäsen, 6, Tomas Olsson, Vällingby, 6, Bengt Deilert, Södra, 6, Stefan Carlson, Sollentuna, 6. **Klass III:** Mats Aronsson, Kristallen, 7 1/2, Patrik Karlsson, Kallhäll, 7 1/2, Gunnar Andersson, Kristallen 7, Hector Horta, Wasa, 7.

JDM

Klass A: Tom Lindfors, Nacka, 6, (32 1/2), Mikael Öhrström, SASS, 6, (32), Pia Cramling, Passanten, 5 1/2, Ingemar Svensk, Kallhäll, 5 1/2, Christer Hartman, Rockaden, 5, Tommy Révai, Kallhäll, 5, Tommy Johansson, Nynäshamn, 5. **Klass B:** Lars Degerman, Vällingby, 6 1/2, Jonas Hansbo, Danderyd, 6, Stefan Andersson, Vällingby, 6, Stefan Winge, Bollmora, 5 1/2, Göran Ericsson, Passanten, 5, Anders Lovén, Passanten, 5, Per Larsson, Bollmora, 5, Krister Larsson, Passanten, 5, Tomas Szabó, Passanten, 5. **Klass C:** Stefan Sandén, Passanten, 5 1/2, Peter Giege, Vällingby, 5, Mikael Kjellgren, Nacka, 5, Anders Ivarsson, Kallhäll, 5, Peter Alvås, Kallhäll, 5.

DM i blix:

A-final: Lars Karlsson, Vällingby, 7, Tom Wedberg, Wasa, 6 1/2, Lars Sanghed, SASS, 5 1/2, Dan Cramling, Passanten, 5, Björn Öhlund, Solna, 3, Magnus Bergström, Solna, 3. **B-final:** Christer Bergström, Solna, 7 1/2.

Lag-DM, div. I: Wasa I 13 p, Rockaden I 12, SASS I 10. **Div. II** Passanten 14, Schack-27 II, Täby 10, **Div. III** Alliansen I 12, Kristallen II 11, Ringvägen 9. **Div. IV** Solna 14, Nacka 10, Södertälje 10. **JDM-blix:** **Klass A:** Magnus Bergström Solna 7 Björn Jäderberg SASS 6 Björn Öhlund Solna 6 Ingemar Svensk Kallhäll 6 etc. **Klass B:** Martin Hagberg Hässelby 13 1/2 Pia Cramling Passanten 13 1/2 Fredrik Danelius Vällingby 13 **Klass C:** Jan Engfeldt Åkersberga 9 Christer Lundvall Kallhäll 8 1/2 Mats Nilsson Kallhäll 8 Anders Pahlsson Sollentuna 8 **JDM-lag:** Div. I gruppsegrare Passanten I och SASS I, i finalen segrade Passanten I med 7-5. Gruppsegrare i **Div. II** Haninge I och Passanten II, i **Div. III** Kallhäll III.

**Prenumerera
på TfS**

A. Hildebrand

TEORI OCH PRAKTIK

Det finns många olika sätt att skriva schackteori. Ett av Keres omtyckt sätt gick ut på att välja ett aktuellt stormästarparti i någon modern variant och sedan kommentera detta parti på ett så utförligt sätt, att det gick att fläta in i dessa kommentarer allt han ville anföra såsom viktiga teorivarianter och rekommendationer. I ett av de senaste numren av den franska tidskriften "Europe Echecs" går den jugoslaviske stormästaren Svetozar Gligoric tillväga på samma sätt. Vad som är speciellt intressant för oss är, att han under "La partie du mois" (dvs. "Månadens parti") belyser världsmästaren Karpovs möte med Ulf Andersson i Tillburg 1977.

Så här inleder Gligoric sin artikel.

"Det synes mig som om idéerna i schack utvecklades cirkelvis. Alltsedan Schewenigenförsvaret tillkom 1923 har dess popularitet hållit i sig under så där tre decennier. Två andra decennier har ägnats Najdorf-varianten som, tack vare Fischer, fångade svartspelarnas intresse genom de möjligheter som fanns för svart att bryta udden av vits angrepp genom att kontra i centrum, något som i jämförelse med Schewenigenvarianten kunde ske med tidsvinst. Men så kom Karpov och spelade 6. Le2 och visade, att vit trots allt kunde hoppas på fördel. Därmed var svarts ögonblick inne att på nytt återuppliva "igelkottsförsvaret", dock nu i en bredare och mera smidig tolkning.

Men låt oss gå över till själva partiet.

Nr 115 SICILIANSKT

Karpov - Andersson Tillburg 1977

1. e4 c5 2. Sf3 e6

Med en viss dragföljd kan också Najdorfförsvaret (2. - d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6) om nu båda spelare så önskar utmynna i vissa ställningar av Scheweningen. Men svarts strävan att utveckla sin damspringare till d7 har också sina nackdelar (se Tillägg 1).

3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Le2

Det skarpa och förpliktande angreppsspelet av Keres med 6. g4 ligger här utanför målsättningen med denna undersökning. En snabb utveckling av vits damlöpare 6. Le3 är mindre logisk på grund av 6. - a6 7. f4 (eller 7. Le2 Dc7 8. f4 b5 9. Lf3 Lb7 10. a3 Sbd7 11. De2,

som i partiet Suetin-Platnov, Sovjet 1977) 7. - b5 8. a3 Lb7 9. Ld3 Sbd7 10. Df3 Tc8 11. 0-0 Le7 12. Tae1 Sc5 13. Lf2 0-0 med bra motspel, Ligterink-Kavalek, Wijk aan Zee 1977.

6. - Le7

En omdelbar utveckling av damflygeln med 6. - Sc6 7. Le3 Ld7 8. 0-0 a6 kan besvaras med 9. a4 Le7 10. f4 0-0 11. Sb3 Sa5 12. e5, Parma-Larsen 1972. (Se Tillägg 2)

7. 0-0 0-0

Svart kan spara tid för en utveckling av sina lätta pjäser och en snabbare aktion på damflygeln, men konsekvenserna är oklara: 7. - Sc6 8. Le3 Ld7 (8. - a6 är också spelbart) 9. Sbd5 Db8 10. a4 0-0 11. g4 Td8 12. g5 Se8 13. f4 a6 14. Sa3 Sb4 15. Lb6 Tc8 16. Sc4, som i partiet Grefe-Szmetan, Quito 1976, eller 9. f4 a6 (Av intresse är också fortsättningen 9. - Sxd4 10. Lxd4 Le6 11. De1 0-0 12. Dg3 g6 13. De3 Da5 14. e5 dxe5 15. fxe5 Sd7 16. Lf3 Lxf3 17. Txf3 Le5 18. Te1 Lxd4 19. Dxd4 Db6 20. Dxb6 Sxb6 21. Se4 med någon fördel för vit, som det framgick av partiet Browne-Timman, Amsterdam 1976) 10. Kh1?! Dc7 11. De1 b5 12. a3 (12. Lf3 b4 13. Sd1? Sxd4 14. Lxd4 e5, Planinc-Kurajica, Banja Luka, är sämre för vit.) 12. - 0-0 13. Dg3 Sxd4 14. Lxd4 Le6 15. Tae1! Db7 16. Ld3 g6 17. f5! Sh5 18. Dh3 exf5 19. Txf5?! med ömsesidiga chanser, Honfi-Janosevic, Majdanpek 1976.

8. f4 Sc6

Även här kan svart försöka med 8. - a6, då framstöten e5 inte utgör ett omedelbart hot. Även här finns det många flexibla sätt att behandla dragföljden. Vi hänvisar till Tillägg 3.

9. Le3

Att spela 9. Kh1 tycks vara förhastat: 9. - a6 (9. - Ld7 är mindre verksamt: 10. Sb3 a6 11. a4 b6 12. Lf3 Dc7 13. De2 Tfd8 14. g4 Le8 15. g5 Sd7 16. Le3 Ermenkov-Vogt, Albena 1976) 10. Lf3 Dc7 11. a4 Td8 12. Le3 Se5! 13. Le2 (Eller 13. De2?! Sxf3 14. Txf3 b6 15. Taf1 Lb7, Geller-Jansa, Sotji 1976. I partiet Sax-Pinter, Budapest 1976, spelades 13. Sdb5 axb5 14. Sxb5 Da5 15. fxe5 dxe5 osv.) 13. - b6 med bra spel för svart, Haag-Jansa, Budapest 1976.

9. – a6

Ett annat spelsätt är 9. – **Ld7 10. Sb3**, varpå svart undviker komplikationer genom att spela 10. – a5 (10. – a6 är mindre energiskt: 11. a4 och om nu 11. – e5?!, så 12. Sd5! , som i partiet Sax–Hulak, Vinkovic 1976. Spelbart är däremot 10. – Dc7 11. Lf3 Tfd8, som i mötet Tal–Beljavskij, Moskva 1975, eller 11. g4 d5!, Spasskij–Beljavskij, Moskva 1975) 11. a4 Sb4 12. Lf3 e5 13. Tf2 Lc6?! 14. Td2 Dc7 15. Kh1 med vit fördel, som i partiet Tukmakov–Plachetka, Odessa 1976.

Spelbart är också 10. **Kh1 Sxd4** 11. Lxd4 Lc6 12. Ld3 Sd7 13. De2 e5 14. Le3 exf4 15. Lxf4 Se5 16. Lxe5 dxe5 17. Lc4, Jansa–Plachetka 1976 och 10. **De1 Sxd4** 11. Lxd4 Lc6 12. Dg3 g6 13. f5 e5 14. Le3 Sxe4 15. Sxe4 Lxe4 16. Lh6! Db6† 17. Kh1 Dxb2 18. Lxf8 Txf8 19. Ld3! Lxd3 20. cxd3 Vogt–Möhring, DDR 1977. Fortsättningen 9. – e5 kan föra till liknande positioner: 10. Sb3 a5 (Av intresse är även 10. – exf4 11. Txf4 Le6 12. Sd4 Sxd4 13. Lxd4 Sd7 14. Kh1 Lg5! 15. Tfl Se5 16. Lgl, Matanovic–Vogt, Vraca 1975.) 11. a4 (11. a3 a4 12. Sc1 exf4 13. Txf4 Le6, Peters–Kavalek, USA 1975, är för passivt.) 11. – Sb4 12. Kh1 Ld7 (På 12. – Le6 13. Lf3 Tc8 14. Tf2 Lc4 15. Td2 Dc7, Sznapik–Radulov, Stockholm 1976/7, kan vit spela 16. Sb5. Eller också 12. – Dc7 13. Tc1 Le6 14. Sd2 exf4?! 15. Sb5! Dd8 16. Lxf4 d5 17. Sc7 Tc8 18. Sxe6 fxe6 19. c3 Sc6 20. Db3!, Kavalek–Spasskij, Manila 1976.) 13. Lb5 (13. Lf3 Dc7 14. Tf2 Tfe8 15. Td2 b6 16. Sc1 Lc6 17. S1e2 Db7 18. Sg3 Lf8 ger svart gott spel, Mecking–Spasskij, Manila 1976.) 13. – Lg4 14. Dd2 Tc8 15. Tac1 Le6 16. fxe5 med initiativ för vit, Suetin–Sax, Budapest 1976.

Spelbart är också 9. – Dc7 10. De1 (Av intresse är 10. Kh1 Sxd4 11. Dxd4 e5 12. Dd3! Ld7?! 13. fxe5 dxe5 14. Txf6! Lxf6 15. Sd5 Dc6 16. Sxf6† gxf6 17. Lh6, Ivanovic–Sofrevski, Jugoslavien 1976) 10. – Ld7 (Eller 10. – Sxd4 11. Lxd4 e5 12. Le3! fxe4 13. Txf4 Le6! 14. Dg3 Sd5 15. Taf1 Se5 16. Ld4 med bättre chanser för vit, Stanciu–Vaisman, Bukarest 1975.) 11. Dg3 Sxd4 12. Lxd4 Lc6 13. Ld3 b6 14. Tae1 Tad8 15. Kh1 Db7 16. Tf3 Tfe8 17. Dh3 med vitt tryck på kungsflygeln, Åkvist–Kuzmin, Reggio Emilia 1976/7.

10. De1

Detta ser ut att vara mera energiskt än 10. Kh1, som kan spela senare vid passande tillfälle (se Tillägg 5.). 10. a4 är mindre företagsamt (se Tillägg 5.).

10. – Sxd4

Scheweningvarianten är flexibel och ger svart ett brett val t.ex. att spara in tid och

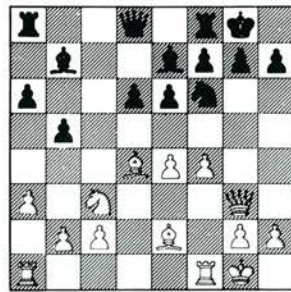
tempo allt efter behov och avsikt. Svart kan också bibehålla spänningen i centrum genom 10. – Ld7 eller 10. – Dc7. Se Tillägg 6.

En mera experimentell fortsättning är däremot 10. – Sd7?! 11. Td1 Te8 12. Lc4! Sf8 13. a3 Ld7 14. Df2 b5 15. La2 Tb8 16. f5 med starkt tryck. Beljavskij–Andersson, Cienfuegos 1976.

11. Lxd4 b5 12. a3

Detta drag utgör en nyttig försiktighetsåtgärd men är inte obligatoriskt. Geller och Tal föredrar utvecklingsdraget 12. Td1 med fortsättningen 12. – b4 13. e5! bxc3 14. exf6 Lxf6 15. Dxc3 Lxd4† 16. Dxd4, som ger vit det bättre slutspelet, t.ex. 12. Td1 Lb7 (Eller 12. – Dc7 13. e5 dxe5 14. fxe5 Sd7 15. Se4 Lb7 16. Sf6† Kh8 17. Dh4 h6 18. Dh5, Kasparov – Mageramov, Sovjet 1977.) 13. Lf3 b4 (Av intresse är även 13. – Dc7 14. e5 dxe5 15. fxe5 Sd7 16. Lxb7 Dxb7 17. Se4 Tad8?! – bättre är 17. – Dc7!, som i partiet Kaplan–Wainstein, New York 1976, 18. Sf6†?! Kh8! osv. – 18. Td3 Dc6 19. Tg3 med starkt angrepp, Tal–Andersson, 5:e matchpartiet 1976. Eller också 18. – Dc7 19. Tc3 Db8, som i partiet Quinteros–Rodriguez, Caracas 1976, där 20. Dg3 var den bästa fortsättningen.) 14. e5 Lxf3 15. Txf3 dxe5? (Det sämre slutspelet efter 15. – bxc3 16. exf6 Lxf6 17. Dxc3 Tc8 18. Lxf6 Dxf6 19. Dxf6 gxf6 20. c3 d5 21. f5 utgjorde det bättre valet.) 16. fxe5 Sd5 17. Se4 Dc7 18. Df2 Tac8 19. c3 Dc6 20. Sf6†! med ett förintande angrepp, Geller–Grigorian, Sovjet 1976.

12. – Lb7 13. Dg3

Denna ställning har förekommit mycket ofta och 13. – Dc7 14. Kh1 skulle överföra spelet till Tillägg 4, men svart har nu en bättre plan för sin dam och hoppas därför på utjämning.

13. – Tc8

Här har också spelats 13. – Lc6 14. Tae1 Dc7 15. Ld3 a5 osv. Geller föreslår 13. – g6. I partiet Jansa–hartston, Reykjavik 1975, blev fort-

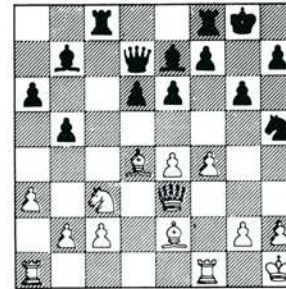
sättningen 14. Ld3 Tc8 (eller 14. – a5?! Hartston–Kavalek, Tesside 1975) 15. f5 e5 16. Le3 Txc3! 17. bxc3 Sxe4 18. Dg4 Sf6 19. Dh3 Dc8 20. Lh6 Te8 med ömsesidiga chanser.

14. Kh1 g6 15. Ld3 Sh5 16. De3 Dd7

Fortsättningen 16. – Sxf4 17. Dxf4 e5 18. Lxe5 skulle kosta svart bonde och ett kvalitetsoffer ett drag tidigare kan ha tvivelaktiga konsekvenser. Svart är nu redo att eventuellt genomföra 17. – f5.

17. Le2

Draget 17. Tae1 är föga attraktivt för vit på grund av 17. – Lh4!

17. – Sxf4!?

Är detta en förbiseende eller en överskattning av svarts remichanser? Nödvändigt var 17. – Sg7 eller 17. – Sf6.

14. Dxf4 e5 19. Dg3! exd4 20. Lg4

Denna taktiska poäng vinner kvalitet och tvingar svart till ett svårt försvar i slutspelet. Och återigen får Karpov tillfälle att visa sitt stora tekniska kunnande.

20. – Dc7 21. Lxc8 dxc3 22. Lxb7 cxb2 23. Tab1 Dxb7 24. Dd3 Dc6 25. Txb2 Lg5!?

Fortsättningen 25. – Tc8 gav svart bättre möjligheter att utnyttja de vita böndernas svaghet i hans försök att nå remi.

26. Tb4! Te8 27. c4 Te5 28. cxb5 axb5 29. Td4

Efter att ha sluppit sin svaga c-bonde har vit i fortsättningen en lättare uppgift.

29. – Te6 30. Td5 Lf6 31. Dxb5 Dxb5 32. Txb5 Txe4 33. Tb4! Te7 34. a4 Kg7 35. Tb6 Td7 36. a5 Ld8 37. Tb5 Ta7 38. Ta1 Ta6

Svart kan inte tillåta 39. a6, men nu förblir hans kungsflygel passiv.

39. g4! Kf6 40. Kg2 Ke6 41. Te1† Kd7 42. Tb7† Kc6 43. Txf7 Txa5 44. Txb7 Ta2† 45. Kf3 Lg5 46. h4 Ta3† 47. Kg2 Lf4 48. Te6!

Vit befarar inte 48. – Tg3† 49. Kf2 Txf4 på grund av 50. Kf3!

48. – g5 49. hxf5 Lxf5 50. Tf7 Ta1 51. Tg6 Le3 52. Kf3 Ld4 53. Ke4 Lb2 54. g5 Te8† 55. Kf5 Te5† 56. Kg4 Te1 57. Tf2 Ld4 58. Td2 Le5 59. Th6

Det vita tornet tvingar svarts fribonde till passivitet, medan vits fribonde är rörlig, vilket också avgör partiet.

59. – Kd7 60. Tf2 Tg1† 61. Kf5 Ld4 62. Tf4 Le5 63. Th7† Kc6 64. Tg4 Tf1† 65. Ke6 Te1 66. g6 uppgivet.

TILLÄGG 1

1. e4 e5 2. Sf3

Vi följer nu partiet Tjesjlcovskij–Brown, Manila 1976.

2. – d6 3. d4 exd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3

Spelbart är också 6. Le2 Sbd7 7. 0–0 (eller 7. f4 e6 8. 0–0 b5 9. a3 Lb7 10. Lf3 Dc7 11. g4 h6 12. De2, Gilden–Ghizdavu, USA 1976) 7. – e6 8. a4 b6 9. f4 Lb7 10. Lf3 Dc7 11. Kh1 Le7 (eller 11. – Tc8 12. De2 Dc4 Matanovic–Ostojic, Jugoslavien 1976) 12. De2, Tan–Browne, Manila 1976.

6. – e6 7. Le2 Sbd7 8. g4!

Fortsättningen 8. a4 b6 9. f4 Lb7 10. Lf3 Tc8 11. 0–0 Txc3! 12. bxc3 Sxe4 13. c4! Dc7 14. De2 Le7 15. a5 bxa5 16. f5 e5 17. Sb3 ger ömsesidiga chanser. Ostojic–Barczay, Sandefjord 1976, eller 8. f4 b5 9. f5 e5 10. Sc6 Dc7 11. Sb4 Lb7 12. a4, Tjesjkovskij–Polugajevskij, Manila 1976.

8. – h6

Om 8. – Sc5 9. Lf3 h6 10. h4! e5 11. Sf5 g6 12. Sg3 Le6, så 13. De2!, Tjesjkovskij–Pokojewczyk, Sotji 1976.

9. f4 b5 10. g5 hxf5 11. fxf5 Th3 12. Lf2

Dåligt är 12. Lf4 b4 13. Sd5 exd5 14. gxf6 Sxf6! 15. Sc6 Db6 16. exd5 Se4 17. Dd4 Dxd4 18. Sxd4 g5! Byrne–Browne, USA 1975.

12. – Txc3 13. gxf6! Th3 14. Sxe6! Da5† 15. c3 fxe6 16. fxg7! Lxg7 17. Dxd6 Th6 18. Tg1! Lf8

På 18. – Lxc3† följer 19. Kf1!

19. Tg8 Dd8

På 19. – Kf7 följer 20. Txf8† Sxf8 21. Df4† Tf6 22. Lh5† Sg6 23. Dh6.

20. 0–0–0 med opererbar angrepp.

TILLÄGG 2

2. – e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Le2

Vi följer partiet Beljavskij–Ribli, Leningrad 1977.

6. – a6 7. f4

Bra är även 7. 0–0 Sbd7 (På 7. – Dc7 kan följa 8. f4 Sbd7 9. a4 b6 10. Lf3 Lb7 11. De2 e5? 12. Sd5! Sxd5 13. exd5 g6 14. Sc6, som i partiet Smyslov–Grigorian, Sovjet 1976). 8. a4 (8. f4 är otillräckligt: 8. – b5 9. Lf3 Lb7 10. e5 Lxf3 11. Sxf3 Sg4! 12. De2 b4 13. Se4 d5 14. Seg5 Lc5† 15. Kh1, Ligterink–Ghizdavou, Amsterdam 1974, och nu 15. – h6! 16. Sh3 g6 med idén Db5 osv.) 8. – b6 9. f4 Lb7 10. Lf3 Tc8 11. De1 Dc7? 12. Kh1, Geller–Barczay, Wijk aan Zee 1977. 12. – Le7 besvaras nu med 13. e5.

7. – Le7

Eller 7. – Sc6 8. Lf3 Dc7 9. Le3 Le7 10. 0–0 0–0 11. Kh1 Ld7 12. a4 Sa5? 13. g4!, Vasjukov–Tukmakov, Erivan 1976.

8. 0–0–0

Läget efter 8. – Dc7 är oklart: 9. De1 (eller 9. g4 b5 10. g5 Sfd7 11. a3 Sb6, Hartston–Ostermeyer, Reykjavik 1975) 9. – 0–0 10. Dg3?! Db6?! 11. Le3 Dxb2 12. Lf2 Db4 13. e5 dxe5 14. fxe5 Se8 15. Se4 Sd7 16. Ld3 Da5 17. Sf3 f5, Aigurjonsson–Sax, Amsterdam 1976.

9. Kh1

9. Le3 Dc7 10. De1 Te8 11. Dg3 Sbd7 12. Sf3 e5 ger lika chanser, 1:a matchpartiet Tal–Andersson, Stockholm 1976.

9. – Dc7

Spelbart är också 9. – Sc6 10. Le3 Dc7 och om nu 11. a4 Td8! förbättrande spelsättet i partiet Parma–Larsen, där det spelades 11. – Ld7. Efter 12. De1 Sxd4 13. Lxd4 e5! 14. Le3 exf4 15. Lxf4 Le6 16. Dg3 Sd7 fick svart bra spel i partiet Karpov–Ribli, Leningrad 1977.

10. De1 b5

Det går att spela även 10. Sbd7 11. Lf3 Te8

12. g4 Sb6 13. a4 Lf8 14. Dg3 Sc4 15. g5 Sd7 16. Sde2 Tb8 17. b3 Sa5 18. Lb2 Sc6, Tal–Andersson, Wijk aan Zee 1976, eller också 10. – Te8 11. Dg3 Sbd7 12. Lf3 Tb8 13. a4 Lf8 14. Ld2 Kh8 15. Tael e5 16. Sf5 b5, Vogt–Andersson, Cienfuegos 1976.

11. Lf3 Lb7 12. e5 dxe5 13. fxe5 Sfd7 14. Dg3 Kh8 15. Lf4 Sb6

Intressant är 15. – Sc6 16. Sf5?! g5!, Sibarevic–Antunac, Jugoslavien 1977.

16. Se4 S8d7 17. Lg5 Lxg5 18. Sxg5 Lxf3 19. Txf3 Kg8 20. Dh3 h6 21. Sxf7 Dc4 22. Dh5 och vit behöll sin fördel.

TILLÄGG 3

6. – Le7 7. 0–0 0–0 8. f4

Vi följer partiet Reshevsky–Ree, Amsterdam 1977.

8. – a6 9. Le3

Spelbart är 9. Lf3 Dc7 10. Kh1 Sc6 11. g4 Sxd4 12. Dxd4 Sd7 13. g5 Te8 14. a4 b6 15. Df2 Lb7 16. Le3 Lf8 17. Tg1 g6 18. Tg3 Lg7, Padevsky–Andersson, 2:a matchpartiet 1976, eller 9. Kh1 Sc6 (eller också 9. – Dc7 10. Le3 Sbd7 11. a4 b6 12. Lf3 Lb7 13. De2 Sc5 14. Lf2, medan 14. e5 Sfe4 är ett slag i luften, Timosjenko–Bönsch, Varna 1977) 10. Le3 Ld7 11. a4 Dc7 12. Sb3 b6 13. Lf3 Tab8 14. De2 (eller 14. g4 Lc8 15. g5 Sd7 16. Lg2, Jansa–Ree, Sotji 1976) 14. – Sa5 15. Sxa5?! bxa5 16. Tab1 Lc8 (1 partiet Hedman–Rodriguez, Cienfuegos 1977 hade svart lämnat sin damlöpare på utgångsfältet och spelat i stället kungstornet till e8 och kunde ha fortsatt här på ett fördelaktigt sätt med 16. – Tb4 17. Dd3 Lb7 18. Ld2 Tc8 19. Tfe1 e5! 20. f5 h6 21. De2 Tc4) 17. g4 Te8 18. g5 Sd7 19. Df2 Lb7 20. Lg2 Lc6 21. Ld4 Lf8 22. f5 Se5 med ömsesidiga chanser, Vogt–Schmidt, Halle 1976.

9. – Dc7 10. a4

Alternativet här är 10. De1 b5 (10. – Sc6 är solitt) 11. Lf3 Lb7 12. e5 dxe5 13. fxe5 Sfd7 14. Dg3 Lxf3 15. Dxf3 Sb6 16. Kh1 b4? 17. Sf5!, Bangujev–Pechina, Sovjet 1971, och 10. g4 Sc6 11. g5 Sd7 12. f5 Sde5 13. f6 Ld8 med lika chanser, Sax–Stean, Moskva 1977.

10. – Sc6 11. Kh1

Eller 11. De1 Ld7 12. Dg3 Sxd4 13. Lxd4 Lc6 14. Kh1 g6 15. f5 e5 16. Le3 Kh8 17. Lg5 gxf5 18. Dh4 Sg8 19. Txf5 Lxg5 20. Txg5 f6 21. Tf5 Tad8, Kristiansen–van der Vliet, Wijk aan Zee 1977.

11. – Td8! 12. Sb3

Om 12. De1 så, Sxd4 13. Lx4 e5 14. fxe5 dxe5 och vit kan inte spela 15. Dg3.

12. – b6 13. De1 Tb8 14. Df2! Sb4 15. Lf3 e5! 16. a5! bxa5 17. Sxa5 Sc6 18. Se4 och svart borde ha på nytt spelat 18. – Sb4.

TILLÄGG 4

8. – Sc6 9. Le3 a6

Vi följer partiet Sax–Jansa, Budapest 1976.

10. Kh1 Dc7

Spelbart är även 10. – Ld7 11. De1 b5 12. a3 Db8! (12. – Dc7 är sämre: 13. Dg3 Tab8? 14. e5! Se8 15. Se4, Adorjan–Kurajica, Skopje 1976, eller 12. – Sxd4 13. Lxd4 Lc6 14. Dg3 Te8?! Tad1 Lf8 16. Lf3 Sd7 17. e5! Lxf3 18. Txf3 med initiativ för vit, Sibarevic–Andersson, Banja Luka 1976.) 13. Lf3? (Eller 13. Dg3 b4 14. axb4 Dxb4 15. Sxc6 Lxc6 16. e5 dxe5 17. fxe5 Se4 18. Sxe4 Lxe4 19. Ld3 Lxd3 20. cxd3 Kh8 21. Tac1 Dxb2 22. Tc7 Da3 23. Lc1 Db4 24. Df2 Tac8 25. Ld2 Da3 26. Lc1 Da1, Jansa–Sacharov, Stji 1976.) 13. – Sxd4 14. Lxd4 e5 15. Sd5 Sxd5 16. exd5 exd4! 17. Dxe7 Lf5 med bättre chanser, Szabo–Larsen, Costa Brava 1976.

11. De1 Sxd4 12. Lxd4 b5 13. Dge

13. e5 är oklart: 13. – dxe5 14. Lxe5 (14. fxe5 är mindre solitt: 14. – Sd7 15. Lf3 Lb7 16. Lxb7 Dxb7 17. Se4 Tsjesjkovskij–Jansa, Sotji 1976, och den korrekta fortsättningen var 17. – Tac8 18. e3 Dd5 19. Td1 med ömsesidiga chanser.) 14. – Db6 15. Ld3 Lb7 16. Dh4 h6 17. Dg3 Se8 18. f5 exf5 19. Txf5 Ld6 20. Tad1 Td8 21. a4! Lxe5 22. Txe5 b4 23. Se5 med fördel, Barczay–Weinstein, Budapest 1976.

13. – Lb7 14. a3 Lc6

14. – g6 är svagt: 15. f5! e5 16. Le3 Tfc8 17. Ld3 Dd8 18. Tael med angrepp, Liberson–Sigurjonsson, Lone Pine 1975, liksom 14. – Tfd8 15. Tael Se8 16. Ld3 Tac8 17. Df2! Td7 (17. – Dd7? 18. Te3!) 18. Lb6 Db8 19. e5!, Sax–Tompal Ungern 1974.

Tael

15. Ld3 Tab8 16. e5 Se8 17. Dh3 g6 är mindre verksamt, Garcia–Sigurjonsson, Cienfuegos 1975.

15. – Db7

Intressant är 15. – Tac8 16. Ld3 e5 17. fxe5

Sh5 18. Dh3 dxe5 19. Sd5 Lxd5 20. Lxe5 Dxe5 21. exd5 Dd6 22. Dxh5 g6 och svart får kämpa för remi. Balatjov–Karpov, Leningrad 1977, som även 15. – Tab8 16. e5 Se8 17. Ld3 g6! 18. Dh3 (eller 18. Se4 Lxe4 19. Lxe4 d5 20. Ld3 Sg7, Liberson–Jansa, Reykjavik 1975) 18. – Sg7 19. Dh6 f6! 20. Te3 Tf7! och svart lyckades försvara sig i partiet Tal–Andersson Las Palmas 1975. I stället är 15. – Tae8 mycket svagare: 16. Lf3 (Eller 16. Ld3 e5 17. fxe5 Sh5 18. Dh3 dxe5 19. Le3 g6 20. Lh6 Sg7 21. Sd1!, Beljavskij–Garcia, Moskva 1975.) 16. – Td8 17. Sd1 Se8 18. Se3 Lf6 19. e3 e5 20. fxe5 Lxe5 21. Dh4! Kh8 22. Ld1!, Urzica–Andersson, Pula 1975.

16. Ld3 b4

Om 16. – g6, så 17. f5!, Honfi–Janosevic, Majdanpek 1976.

17. axb4

Oklart är 17. Sd1 g6 18. Sf2 bxa3 19. bxa3 d5 20. e5 Se4 21. Lxe4 dxe4 22. Sg4 Tfd8 23. Sh6† med angrepp, Sznapiak–Smejkal, Sandomierz 1976.

17. – Dxb4 18. Se2 Db7 19. e5

Genom 19. Sc3 Db4 kan vit upprepa dragen.

19. – Sh5

Om 19. – dxe5 så 20. Lxe5 Le4 21. Lxe4 Dxe4 22. Sd4 Dg6 23. f5!, Pritschett–Sigurjonsson, London 1975.

20. Dh3 g6 21. Sg3 dxe5

Sämre är 21. – Sxg3† 22. hxg3 Tfd8?! 23. g4! dxe5 24. Lxe5, Jansa–Ribli, Reykjavik 1975.

22. Lxe5 Sg7 23. Lc3

Om 23. f5, så exf5 24. Lxg7 Kxg7 25. Sxf5† gxf5 26. Dxf5 Lxg2† 27. Kgl Lc5† 28. Dxc5 Lxf1 29. Dg5† Kh8 30. Df6† Kg8 31. Txf1 Tab8!, Ermenkov–Adamski, Ljublin 1976, eller 23. Se4 f6 24. Lc3, Ermenkov–Estevez, Kecskemet 1977 och det bästa försvaret hade varit 22. – Lb4. Efter 23. Lc3 är det bästa försvaret 23. – Lb4, som bibehåller jämvikten.

TILLÄGG 5

Balasjov–Kavalek, Manila 1976

10. a4 Dc7

Eller 10. Ld7 11. Kh1 Sxd4 12. Dxd4 Lc6 13. Lf3 Tc8 14. a5 d5! 15. e5 Se4 16. Sxe4 dxe4 17. Le2 Dxd4 18. Lxd4 f5, Pritchett–Andersson, Haifa 1976.

11. Kh1

Fortsättningen **11. Sb3** b6 12. Lf3 Tb8 13. De2 Sa5 14. g4 Sc4 15. g5 Sd7 16. Lc1 Te8 17. Lg2 b5 ger lika chanser, Spasskij-Garcia, Moskva 1975. Eller **11. De1** Sxd4 12. Lxd4 e5 13. Le3 exf4 14. Txf4 Le6 15. Dg3 Sd7 16. Ld4 Se5 17. Ld3 Tfe8 18. Taf1 Lf8 19. Sd5 Lxd5 20. exd5 g6 21. Txf7 Dxf7 22. Txf7 Kxf7 23. Lf1 med oklart spel, Gergiev-Ermenko, Alben 1976.

11. – Te8

Någon fördel för vit ger **11. – Sx4** 12. Dxd4 e5 13. Dd3 exf4 14. Lxf4 Le6 15. Tad1 Tfd8 16. Dg3, Velimirovic-Janosevic, Kragujevac 1974, eller **11. – Ld7** 12. De1 Sxd4 13. Lxd4 Lc6 14. Dg3 g6 15. f5 e5 16. Le3 Kh8 (Sämre fortsättningar är **16. – b5** 17. Lh6 Tfc8 18. Ld3! Kh8 19. Dh3 b4 20. f×g6! f×g6! 21. De6! Sjamkovitj-Sherwin, Lone Pine 1976, liksom **16. – d5** 17. f×g6 h×g6 18. exd5 Sxd5 19. Lc4!, Sjamkovitj-Grefe, Lone Pine 1976). 17. Lg5 (bättre är 17. f×g6 f×g6 18. Lh6) 17. – Dd8 18. Dh4 gxf5 19. Txf5 Sg8 med ungefär lika chanser, Barle-Janisevic, Jugoslavien 1977. Ett annat alternativ är **11. – Sa5** 12. Dd3 d5 13. e5 Sd7 14. Lf2, Peters-Youngworth, USA 1976.

12. Lf3

Om 12. De1, så Sxd4 13. Lxd4 e5 14. f×e5 d×e5 d×e5 15. Dg3 Ld8 16. Le3 Kh8 17. Tad1 Le6 18. Lg5 Sg8 19. Le3 Sf6 20. Lg5 remi, Tal-Andersson, 3:e matchpartiet 1976.

12. – Tb8!

Sämre är 12. – Sxd4 13. Dxd4! (Om 13. Lxd4 så e5 14. Le3 exf4 15. Lxf4 Le6, Torre-Kaplan, Cleveland 1975.) 13. – e5 14. Dd2 exf4 15. Lxf4 Le6 16. Tfd1 Ted8 17. a5 Tac8 18. h3 Dc5 19. Le3 De5 20. Lf4 Dc5 21. Ta4, Honfi-Weinstein, Budapest 1976.

13. De2 Sxd4 14. Lxd4 e5 15. Le3 Le6 16. Tfd1 Le4 17. Df2 b5 18. a×b5 a×b5 19. Ta7 Tb7 20. Txb7 Dxb7 21. b3 och det enklaste hade varit 21. – Le6 med lika spel.

TILLÄGG 6

10. De1

Vi följer partiet Geller-Sigurjonsson, Wijk aan Zee 1977.

10. – Ld7

Spelbart är 10. – Dc7 11. Dg3 (Eller 11. Td1 Sxd4 12. Lxd4 b5 13. a3 Lb7 14. Dg3 g6 15.

f5! e5 16. Le3 Tfe8 17. Df3! med initiativ för vit, Polugajevskij-Suetin, Sovjet 1976. Till oklart spel för 13. e5 d×e5 14. f×e5 Sd7 15. Se4 Lb7 16. Sf6† Kh8 17. Dh4 h6 18. Dh5 Lc5! och svart var i stånd att försvara sig. Geller-Tal, Sovjet 1976. Däremot anknyter 11. Kh1 Sxd4 12. Lxd4 b5 13. a3 Lb7 14. Dg3 till partiet i **Tillägg 4** och om 14. – Kh8?! , så 15. Tae1 Tad8 16. Ld3 Sh5 17. De3 Td7 18. Dh3, Rasuvajev-Kapengut, Sovjet 1976.) 11. – Ld7 12. Kh1 (Om 12. Tae1 b5 13. a3 b4 – svagare är 13. – Tab8 14. e5, Iljin-Pavlov, Rumänien 1974 – 14. a×b4 Sxb4 15. Kh1 Tab8 16. e5 Se8 med gott spel, Tal-Kurajica, Wijk aan Zee 1976. Om 12. – Sxd4, så 13. Lxd4 Lc6 14. Ld3?! Tad8?! 15. Kh1!, Byrne-Fraguela, Las Palmas 1976. Alternativet 12. Sf3 b5 (Sämre är 12. – Sb4 13. e5 Se8 14. Tae1, Gipslis-Ostojic, Vrnjacka Banja 1975) 13. e5 Se8 14. Tad1 Td8 15. Se4 f5 16. exf6 Sxf6 17. Sxf6† Lxf6 18. c3 Se7 19. Ld3 Tde8 20. Ld4 Lxd4 21. Sxd4 Tf6 22. Tdel Tef8 23. Dh3 Th6 ger lika chanser, Tal-Andersson, 7:e matchpartiet 1976.

Vi återgår till fortsättningen 12. Kh1 b5 13. e5 d×e5 14. f×e5 S×e5 (14. – Se8 är svagt: 15. Se4!, Rohde-Kalmo, New York 1977). 15. Lh6 Se8 16. Lf4 f6 17. Lg4 Dc4 18. L×e5 f×e5 19. Txf8† Kxf8? 20. Df3† Lf6 21. S×e6† Kg8 22. Se5! och vit vann, Klovvan-Sjur, Sovjet 1976.

11. Td1

Om 11. Dg3, så Sxd4 12. Lxd4 Lc6 13. Ld3 b5 14. a3 Dd7 15. e5 (Eller 15. Tf3 a5 16. Dh3 e5 17. f×e5 d×e5 18. L×e5 Lc5† 19. Kh1 D×h3 20. T×h3 Sg4 med oklart spel, Vuksevic-H. Olafsson, Reykjavik 1976, medan 15. Tae1 a5 16. Dh3 e5! 17. f×e5 d×e5 18. L×e5 D×h3 19. g×h3 b4 ger vit ingenting. Vuksevic-Sigurjonsson, Reykjavik 1976.) 15. – d×e5 16. L×e5 g6 17. f5 Sh5 18. Dg4 exf5 19. Lxf5 Da7† 20. Ld4 Lc5 21. L×c5 D×c5† 22. Kh1 Tad8 23. Tad1 Sg7 med lika spel, Byrne-Najdorf, Haifa 1976.

11. – Sxd4 12. Lxd4 Lc6 13. Lf3 Dc7 14. e5 Se8

14. – d×e5 15. f×e5 Sd7 var bättre.

15. Kh1 Td8 16. Td3 d×e5!?

16. – b5 var spelbart.

17. f×e5 g6! 18. Df2! Td7 19. L×c6 D×c6 20. Tf3 Dc4?!

Bättre möjligheter gav 20. – Sg7 21. Txf7 Sf5 22. Txf8† Lxf8 23. Le3 Tf7

21. Le3! med initiativ

Vissa partier har för tydlighetens skull återgetts med en del dragomkastningar.

*

Så långt Gligoric och "Europe Echecs". För vår del är varianten ifråga ytterst intressant dels därför att den är högaktuell i turneringspraktiken och dels därför att den utgör en av Ulf Anderssons favoritförsvar och avslöjar därmed hans spelöppningsuppfattning med alla dess starka och svaga sidor.

TÄBYTURNERINGEN 1978

Täby SK inbjuder till den sjunde TÄBYTURNERINGEN den 19–27 augusti. Spelplats Näsbydalskolan (13 km norr om Sthlm), Östra Banv 90 i Täby. Monrad 7 ronder med 40 drag på 2 timmar, därefter 20 drag i tim.

Priser: 2.000, 1.500, 1.000, 700, 500, 300 och ca 14×100 kr samt ratingpriser. Anmälan sker senast den 14/8 genom att insätta startavgiften 100 kr på pg 44 41 28 – 3 (Täby SK). Uppge ratingtal! **OBS!** De 100 först anmälda spelarna får deltaga. Information: Bo Ländin 0764/63 015 och Hans Svedbark 08/758 21 68.

Solnakampen

Denna snabbschacktävling, som den 23/4 spelades för andra året i följd, samlade 70 deltagare från hela landet. De tre bästa i de sju kvalgrupperna gick till finalspel, de hårda tidshandikappen gjorde att den hel del av finalisterna var B- eller C-klassade.

Resultat A-finalen: Roland Ekström, Rockaden, 5 p, Åke Olsson, Wasa, 5, Lars Karlsson, Vällingby, 3 1/2, Kent Iversen, SASS, (C-klassare!) 3, Jan Johansson, Uppsala, 2 1/2, Bengt Lindgren, Fagersta, 1 1/2, Mats Lindgren, Örebro, 1/2. **B-final:** Christer Bergström, Solna, 4 1/2, Stig Årman, Vällingby, 4 1/2, Göran Rörvall, Uppsala, 4 etc. **C-final:** Jan-Olov Lind, Örebro, 5, Ralf Åkesson, SASS, 4 1/2, Magnus Bergström, Solna, 4 1/2 etc.

Christer Bergström

Kort från Fide

Förenade Arab Emiraten har antagits som ny medlem i FIDE. FIDEs 100:e medlemsnation placerades i zon 9.

Zontävlingarna i **Zon 3**: arrangeras av Polen i januari 1979. **Zon 5**: spelas i Pasadena tiden 4–27

juli och är samtidigt USA-mästerskap. Damtävlingen spelas i Rochester, NY. **Zon 9**: Iran arrangerar herrtävlingen och Indien damtävlingen. **Zon 11**: Jugoslavien ordnar damtävlingen. Från vår zon (**Zon 2**) finns ännu inga som helst besked om arrangörer vare sig till herr- eller damtävlingen. Trots att det börjar bli hög tid.

Danmark har dragit sig ur Europeiska lagmästerskapen.

☆

Stormästaren **Semion Furman** avled den 16 mars 1978 i en ålder av 57 år. Furman var känd som en framstående teoretiker och var sedan 1969 Karpovs tränare.

Stormästaren **Carlos Torre** avled den 19 mars 1978 i en ålder av 73 år. I TfS nr 10/77 finns en kortfattad biografi över Torre i samband med att han utnämndes till stormästare vid FIDEs sammanträde i Caracas i november 1977.

☆

Från FIDE har nu den reviderade Elo-listan kommit. För svenskarnas del är det endast Kaisauri och Wedberg som fått ändrade tal, dessa är nu 2410 resp. 2370. Äkvist, som beklagligt nog kom bort i redovisningen i TfS nr 1/78, har talet 2335. Inga förändringar var att notera på damlistan.

Stig Jonasson

JÄRNVÄGSSCHACK

Järnvägsmännens individuella schackmästerskap spelades under tiden 7 – 12 maj på hotell "Fjällgården" i Åre. 54 spelare ställde upp, därav 10 i klass M som spelade 7 ronder enligt system Monrad. Liksom i fjol segrade Gunnar Klasén, Malmö, på 5 1/2 poäng, närmast följd av G. Berg, Stockholm, 5 poäng, och E. Johansson, Borlänge, 4.

Första klass spelades i två grupper och nya i mästar klassen blev Stig Carlsson, Malmö, och Curt Bladh, Ystad.

Paul Karlsson

Sverre Halvorsen †

Redaktören för den norska korrsschacktidningen Postsjakk omkom i en rasolycka i norska fjällen 20/3.

Sverre Halvorsen betydde ofantligt mycket för norskt och nordiskt korrsschack alltsedan han 1945 tillträdde befattningen som redaktör för Postsjakk, en syssla som han skötte till sin bortgång. Han hade då endast ett nummer kvar att utge innan tidskriften skulle övergå i Nordisk Postsjakkblad.

En svår förlust för korrsschacket.

Red

Göran Rydell

Om och kring ett korrrparti

Alla som varit lagledare i något sammanhang vet hur besvärligt det är att samla ihop erforderligt antal spelare. Lundby SS har aldrig tidigare lyckats skaka fram de fyra man som behövs för att få delta i ett lag-SM i korrschack. Till lag-SM-78 anmälde sig tre intresserade och mycket välmeriterade schackspelare. En någorlunda slagkraftig sista utpost saknades dock. Efter viss tvekan accepterade skribenten att ställa upp. Jag har alltid trott att korrschack nästan uteslutande är en fråga om att ha tillgång till den vederhäftigaste spelöppningslitteraturen. Med min upplaga av Euwe från 50-talet ansåg jag mig redan på förhand vara en slagen man. Sålunda utrustad med Euwe, korrkort, frimärken och SSKK:s regelhäfte startade jag min första korrtävling.

Lag-SM i korrschack 1978

Div I Bord 4

Nr 116 OREGELBUNDET

Erik Juhl
Sk City Eskilstuna

Göran Rydell
Lundby SS Göteborg

1. f3

Vad är nu detta? På kortet från min motståndare, kunde jag på ena sidan läsa draget 1. 6263 (d.v.s. 1. f3). På andra sidan skrev Erik att hans inledningsdrag kanske var lite överraskande, men att det brukar bli intressanta partier när f2-f4 spelas!! Jo överraskad blev jag. Det var ju uppenbart att Erik hade skrivit fel någonstans, men var? Som tur var hade jag SSKK:s utmärkta regelhäfte till hands. Där kan man i TR9 (tävlningsregel 9) läsa, att det drag som angivits med siffernotation har högst prioritet. När man läst SSKK:s regelhäfte inser man att "närschackbossarna" har en del att lära. Har ni läst t.ex. tävlingsbestämmelserna för allsvenska serien? Tolkningen av dessa regler är många. Nämns kan ett lag i div IV som tvingades lämna walk over i näst sista ronden (Stenmark?). Inför sista rondens hemamatch var läget hopplöst. Laget skulle åka ur seriesystemet hur matchen än slutade. Då var det något ljushuvud som fick tag i tävlingsbestämmelserna. Efter noggrant studium av dessa lämnade laget walk over även i sista ronden! Man trodde sig på så sätt slippa undan walkoveravgiften i båda ronderna. Det visade sig att man trodde fel!

Åter till partiet. Vad svarar man på 1. f3? 1.-e5 eller 1.-d5 ser ju bra ut, men ger det verkligen fördel? Euwe gav inget besked och redan nu började jag inse att man har större nytta av regelhäftet än aldrig så många teori-böcker i korrschack. Till slut bestämde jag mig för en avvaktande taktik.

1.-b6

När jag postat detta drag informerade jag mina lagkamrater om det inträffade, dom blev inte glada. "Varför spelade du inte e5?", var en av de vanligare kommentarerna. Det ligger nog en del i detta påpekande. Efter t.ex. 2. e4 Lc5 3. g3 d5 har svart initiativet. Vad säger teoretikerna? Om ni tror att teoretikerna är helt ointresserade av märkliga spelöppningar och enbart pysslar med sicilianskt, kan jag nämna att den lettiska tidskriften SahS för en tid sen hade en mycket allvarligt menad artikel om spelöppningen 1. h4.

2. Sh3 ?!

Det naturliga utvecklingsfältet är upptaget så springaren söker sig nya vägar. Men bättre drag måste väl ändå finnas. Självt vill jag föreslå 2. f4, om svart svarar 2. -d5 kan man kalla öppningen Holländskt och 2. -e5 leder ju till Frøms gambit, extra draget b6 har väl inte någon större betydelse.

2. -e5

Om ni tror att jag spelade detta drag efter en noggrann ställningsbedömning, så tror ni fel! Den direkta anledningen var TR30, där kan

Göran Rydell - debuterande korrschackspelare.
Foto: Curth Skoglund.

man läsa "Vid GODKÄNT utträde ur LAG-TÄVLING får lagledaren insätta reserv, som övertar den utträdande spelarens partier". Vad som avses med "GODKÄNT utträde" framgick inte, men jag fruktade det värsta!

3. e4 d5 4. De2!

För tredje gången av fyra möjliga kom ett oväntat drag från Eskilstuna. Denna gång är det ingen tvekan om att draget är starkt. Damen hotar indirekt e5-bonden, på ett besvarande sätt. Vad gör man? Jag fann snart lösningen.

4. -La6!?

Återigen hördes protester från "åskådarläktarna": Varför slog du inte på h3? Lagkamraterna verkade nu ha övergivit allt hopp om hägrande SM-titlar. Personligen anser jag att "gnyet" är obefogat. Efter 4. -Lxh3 5. gxh3 Dh4† 6. Kd1 dxe4 7. Dxe4 Dxe4 8. fxe4 har jag svårt att se någon nämnvärd fördel för svart.

5. d3 Sc6 6. exd5 Dxd5 7. Sc3 Dd7

7. -Lb4 befrämjar bara vits utveckling.

8. Ld2 0-0-0 9. 0-0-0 f5!

Ett utmärkt drag som erövrar terräng och samtidigt försvarar vits utveckling.

10. Tel

Vit gör möjligen inte det bästa av sin situation här och i de följande dragen. Läget är dock besvärligt. Den naturliga motstötten f4 är svår, kanske omöjlig att genomföra.

10. -Sf6 11. Kb1 Lc5 12. Le3 Ld4

Här kände jag mig belåten med min ställning. Om vit slår löparen, slår bonden tillbaka och fältet e3 är i svarts händer. Samtidigt noterade jag mitt första vinstparti. Det var Gannholm Special som slog till. Idel glada "nunor" syntes nu på "åskådarläktarna".

13. Dd2 The8 14. g3 Kb8 15. Lg2

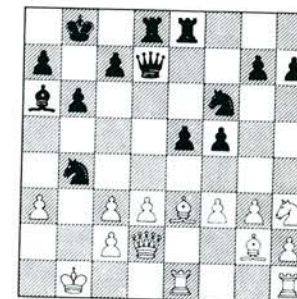
Så där ja! Nu är utvecklingen avklarad med klar fördel för svart. Men hur skall man egentligen utnyttja fördelen? Vits ställning är ju rätt solid, inga direkta svagheter någonstans. Slutligen bestämde jag mig för, att en framstöt med c-bonden var det rätta. Alltså måste springaren flyttas!

15. -Sb4 16. a3?

På detta drag hade jag planerat Sbd5 osv. Men vits kungsställning ser lite betänklig ut, så jag ångrade mig!

16. -Lxc3! 17. bxc3

Vit kan inte slå tillbaka med damen 17. Dxc3 Sxc2! 18. Kxc2 Lxd3† 19. Kc1 Te6 och vit har inget bättre än 20. b4 Te6 21. Lc5 bxc5 22. bxc5.

17. -Sxc2!?

Ni förstår nog hur svårt det var att låta bli.

18. Kxc2 Lxd3† 19. Kb2

Hur skall svart fortsätta angreppet? Att damen skall flyttas är klart, men vart, a4, b5 eller c6. På Da4 kan följa 20. Dd1 Dc6 21. Db3 Td5 22. a4! och sen? Efter 19. -Db5† 20. Ka1 Da4 21. Db2 Td5 22. Db4 Da6 23. c4?! Lxc4 24. Lc1 tycks vit klara sig. Mot det tredje alternativet finns det däremot inga allvarliga invändningar. Alltså!

19. -Dc6 20. Td1 Td5 21. Dxd3?!

Vit försöker med ett radikalt motoffer, som dock inte löser hans problem. På 21. Sf2 finns 21. -Lf1 men också 21. -Lc4 med fortsatt angrepp. Någon klar vinst för svart är dock svår att upptäcka.

21. -Txd3 22. Txd3 Db5† 23. Kc2 Dc4 24. Lc1 Da4† 25. Kb2 Sd7!

Springaren ingriper på ett avgörande sätt i striden.

26. Le3 e4 27. fxe4 Db5†

Det följer 28. Kc2 Se5 med avgörande hot. 0-1

PARTIER

DANMARK-SVERIGE

Nr 117 JUGOSLAVISKT

B Hammar-Höj

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 0-0 6. Ld3 Sbd7 7. e5 Se8 8. Se4 c5 9. c3 cxd4 10. cxd4 Db6 11. De2 Sc7 12. Sc3 dxe5 13. fxe5 Kh8 14. Le3 f6 15. 0-0 Da5 16. a3 Sd5 17. Ld2 fxe5 18. Sxd5 Dxd5 19. Le4 Dd6 20. dxe5 Dc7

21. Sg5 Txf1† 22. Txf1 h6 23. Se6 Dxe5 24. Dd3 Sf6 25. Le3 Dh5 26. Dd8† Kh7 27. Dxe7 1-0

Nr 118 SICILIANSKT

Wedberg-J Kristiansen

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lc4 Ld7 7. 0-0 e6 8. Lb3 Le7 9. Le3 0-0 10. f4 a6 11. Df3 Te8 12. f5 Sxd4 13. Lxd4 exf5 14. exf5 Lc6 15. Dg3 Sh5 16. Dg4 Sf6 17. Dg5 h6 18. Dg3 d5 19. Tad1 Dc7 20. Le5 Db6† 21. Kh1 Sh5 22. Df3 Sf6 23. Sxd5 Lxd5 24. Lxd5 Sxd5 25. Txd5 Txc2 26. Td7 Lg5 27. Txb7 Da5 28. Ld6 (Lc3) Tfc8 29. Db3 T8e4 30. Dd3 Te1 31. Tb8† Kh7 32. f6† g6 33. Kg1 Txf1† 34. Kxf1 Te1† 35. Kf2 Del† 36. Kf3 Td1 37. Db3 Df1† 0-1

Nr 119 DAMGAMBIT

Chr. Niklasson-Fedder

1. d4 d5 2. e4 e6 3. Sc3 Sf6 4. cxd5 exd5 5. Lg5 Le7 6. e3 0-0 7. Ld3 Sbd7 8. Dc2 c5 9. Sge2 b6 10. 0-0 Lb7 11. dxc5 bxc5 12. Tad1 h6 13. Lh4 Sb6 14. Lf5 Dc7 15. Db3 Tfd8 16. Lb1 Dc6 17. f3 La6 18. Dc2 g6 19. Lf2 Lf8 20. Tfe1 Lg7 21. b3 Tac8 22. Sf4 g5 23. Sd3 Te8 24. Se2 Sbd7 25. Sg3 Db5 26. Sf5 Te6 27. h4 Da5

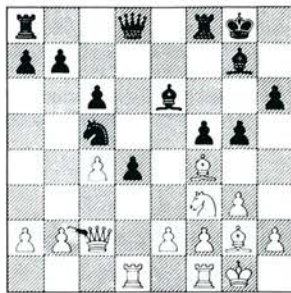
28. h×g5 h×g5 29. Sc1 Lb7 30. Lg3 Db6 31. S×g7 K×g7 32. Df5 Tg8 33. D×g5† Kf8 34. Dh4 c4 35. Lf5 Te7 36. b×c4 d4 37. e×d4 Db2 38. L×d7 T×e1 39. T×e1 1-0

DORTMUND

Nr 120 HOLLÄNSKT

Ulf Andersson - Tatai

1. Sf3 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 g6 4. c4 Lg7 5. Sc3 0-0 6. d4 d6 7. d5 c6 8. 0-0 e5 9. d×e6 L×e6 10. Dd3 Sa6 11. Lf4 d5 12. Sg5 Sc5 13. Dc2 d4 14. Sa4 Sfd7 15. Tatl h6 16. S×c5 S×c5 17. Sf3 g5

18. Sxd4 Lxd4 19. Le3 Lxe3 20. Txd8 Lxf2† 21. Txf2 Ta×d8 22. h4 g×h4 23. g×h4 Td4 24. Lf3 Kh7 25. Tg2 Se4 26. Db3 Tf7 27. De3 c5 28. b3 Ld7 29. Lxe4 f×e4 30. Dg3 1-0

EUROPACUPEN

Lunds akademiska schackklubb (LASK) blev i början av maj något överraskande utslaget redan i första omgången av Europacupen. Det finländska laget Gambiitti visade sig vara betydligt bättre än väntat, och man besegrade i Helsingfors de tre senaste årens svenska mästare med övertygande 8-4 efter 4-2 i de båda omgångarna. Ingen av svenskarna kom denna gång riktigt upp i sin normala standard och vill säkerligen glömma denna match så fort som möjligt.

Minst dåligt lyckades dock Kjell Krantz, Per-Inge Helmerz och Peter Ekelund, vilka vardera erövrade en poäng. (Ekelund deltog bara i rond 2 och fick således maximal utdelning!).

Av de 12 partierna vann LASK bara 2, remiserade i 4 samt förlorade hela 6. Här följer de båda vinstpartierna.

Nr 121 KUNGSINDISKT

Helmertz-Ristoja

1. e4 Sf6 2. Sc3 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0-0 5. Sf3 d6 6. 0-0 Sc6 7. d4 Lf5 8. d5 Sa5 9. Sd4 Ld7

Naturligtvis inte 9.- S×c4 för 10. S×f5 g×f5 11. Dd3 etc.

10. Dd3

I partiet Flesch-Borissenko, 1965 fick svart bra spel efter 10. b3 c5 11. d×c6 e.p., b×c6 12. Lb2 Tb8 etc.

10.- e5 11. Sb3 Tb8

Möjligt var även 11.- a6 12. S×a5 D×a5 13. Ld2 Dc7 14. a4 och vit står friare

12. Ld2 a6 13. Tae1

Vit ger svart mer eller mindre fria händer på damflygeln för att själv satsa på bondeframstötter i centrum

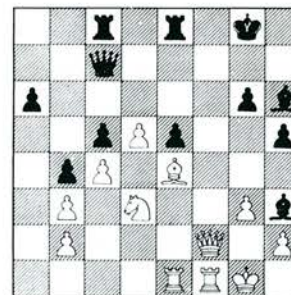
13.- S×b3 14. a×b3 b5 15. Sd1 e5 16. f4 Se8 17. Lc3 f5 18. f×e5 d×e5 19. e4 b4(?)

Ett förpliktande drag. Svart hade nog gjort bäst i att behålla spänningen på damflygeln så länge som möjligt

20. Ld2 Sd6 21. Sf2 Tc8 22. Dc2 h5!? 23. Dc1 Sf7 24. Sd3

En utmärkt plats för springaren som från fältet d3 trycker mot svarts svaga bönder på e5 och e5

24.- Te8 25. Le3 Lf8 26. Dd2 Dc7 27. Df2 Sh6 28. L×h6 L×h6 29. e×f5 L×f5 30. Le4 Lh3

31. d6

Starkt var även 31. Df6 med allehanda hot mot svarts kung

31.- D×d6?

Betydligt segare försvar erbjöd 31.- Dg7 32. Ld5† Kh8 även om vit efter 33. Df7 (ej 33. S×c5? Tf8) hela tiden hotar bondeframstöten d6-d7

32. Df7† Kh8 33. Tf6

1-0

Anm. för TfS av Rolf Lekander

Nr 122 KUNGSINDISKT

Ekelund-Kirjavainen

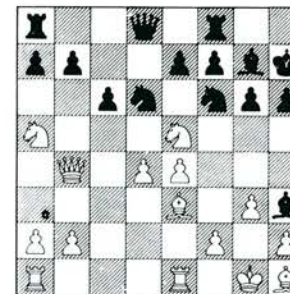
1. c4 Sf6 2. Sf3 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 c6 5 0-0 0-0 6. d4 d5 7. Sbd2

För att undvika de mest kända teorivarianterna med 7. Sc3 eller 7. cxd5

7.- Lf5 8. Db3 Dc8!? 9. Te1 Le6 10. c×d5 S×d5 11. Dd1 Lh3 12. Lh1 h6 13. Sc4 Sd7 14. e4

Vit utökar sin terrängfördel i centrum medan svart har svårt med samspelet mellan sina pjäser

14.- Sc7 15. Le3 Sf6 16. Sfe5 Sb5 17. Dd2 Kh7 18. Db4 Dd8 19. Sa5 Sd6

20. Se×c6!

En fin kombination som inbringar vit en bonde

20.- b×c6 21. S×c6 Db6 22. D×b6 a×b6 23. e5 Sc4 24. e×f6 L×f6 25. Se5 Tac8 26. S×c4 T×c4 27. Ld5 Tcc8 28. Lg2 Lf5

Bättre var 28.- L×g2 29. K×g2 Tfd8 30. Ted1 Td5 med blockering av vits d-bonde

29 Tac1 Ted8 30. Ted1 Td6 31. Td2 Tfd8 32. d5 g5 33. b3 Ld7!? 34. Tc7 Tb8 35. a4 Kg8 36. Tdc2 e5 37. Ld2 Le8 38. Lb4 Td7 39. d6 T7d8 40. Lh3 1-0

Svart är försvarslös mot hotet d6-d7.

Anm. för TfS av Rolf Lekander

LAS PALMAS

Las Palmas på Kanarieöarna har firat sin 500:e födelsedag. Med en schackturnering, tänker ni då? Fel, med två! Dessa avlöste varandra i snabb följd med till stora delar identisk besättning.

Den första var starkast och såg den unge ungerske stormästaren Gyula Sax som delad etta till-

sammans med hans ukrainske kollega Vladimir Tukmakov på 10, 5/15. Sedan följde Olafsson 10, Miles och Stean 9,5, Westerinen och Larsen 9, Mariotti och Csom 8,5 osv.

Det gick alltså någorlunda för Norden även om Larsens placering var sämre än väntad. I det fylliga partimaterialet som följer ber vi läsarna särskilt lägga märke till Steans vinst mot Sax. Det är sannoligen inte ofta vit vinner mot "Svesjnikov".

Den andra turneringen fick följande slutställning för de främsta: 1-2 Olafsson och Rodriguez (Peru) 8,5/11 3. Csom 7,5 4. Garcia Padron (Spanien) 7 5. Westerinen 5,5 6-7 Medina och Tatai 5 osv.

Nr 123 MODERNA FÖRSVARET

Olafsson - Miles

1. c4 b6!?

"Ystadsposten har varnat Bismarck och kommer inte att göra det igen". Vi för i dessa spalter en oförsonlig kamp mot de flesta damfianchetton i tid och otid. Vi hänvisar till TfS 1977:5 där bl a namnfrågan berörs och till TfS 1978:3 där Karpov spelar ut Miles för andra gången.

Olafssons metod verkar illa förberedd.

2. Sc3 e6 3. d4 Lb4 4. e3 Lb7 5. Se2 f5 6. a3 Ld6!? 7. d5 Sf6 8. Sd4 0-0 9. dxe6 Se4 10. Dc2 Sxc3 11. Dxc3 Df6 12. exd7 Sxd7 13. Ld2 Sc5 14. Sf3 Dg6 15. h4 Se4 16. h5 Dg4 17. Se5 Lxe5 18. Dxe5 Tae8 19. Dh2 Sxd2 20. Kxd2 f4 21. exf4 Txf4 22. Dg3 Td4† (22.- Df5!?) 23. Kc3 D×g3† 24. f×g3 c5 25. Kb3 Te3† 26. Ka2 Le8 27. Th4 Lg4 28. Tc1 g5 29. h×g6 h×g6 30. Te3 Txc3 31. bxc3 Td2† 32. Ka1 Ld7 33. Tf4 Kg7 34. Tf3 Le6 35. Td3 Tf2 36. Td1 La4 37. Te1 Kf6 38. Ld3 T×g2 39. Tf1† Kg5 40. Tf3 Le2 41. Lxc2 Txc2 42. Tf7 Kg4 43. Txa7 g5 44. Tb7 K×g3 45. Txb6 g4 46. a4 Kh4 47. a5 g3 48. a6 g2 49. Tb1 Tf2 50. a7 Tf8 51. Kb2 Ta8 52. Kc2 0-1

Nr 124 SICILIANSKT

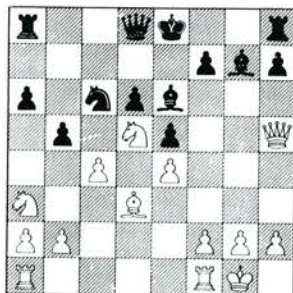
Larsen-Olafsson

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sc6 5. Sc3 e6 6. Le2 Sf6 7. 0-0 Le7 8. Kh1 0-0 9. f4 e5 10. Sb3 a5 11. a4 Sb4 12. Le3 Ld7 13. Tf2 Dc8 14. h3 Lxh3 15. f5 d5 16. Lg5 d4 17. Lxf6 Lxf6 18. Sa2 Dxc2 19. Sxb4 Dxe4 20. Sc5 Dh4 21. Sbd3 Lxf5† 22. Kgl Lg6 23. Lf3 Lg5 24. Sxe5 Le3 25. Sg4 Lxf2† 26. Sxf2 d3 27. Lxb7 Tad8 28. Dd2 Tfe8 29. Lf3 Te8 30. Scxd3 Ted8 31. De3 Tb8 32. Se5 Te8 33. Dc3 Tec8 34. Sc6 Kh8 35. Td1 h6 36. Td4 Df6 37. Sg4 De6 38. Sge5 Tb3 39. Dc4 Txb2 40. Dxe6 1-0

Nr 125 SICILIANSKT

Stean-Sax

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Lg5 a6 8. Sa3 b5 9. Lxf6 gxf6 10. Sd5 f5 11. Ld3 Le6 12. Dh5 Lg7 13. 0-0 f4 14. c4

14.- bxc4 15. Lxc4 0-0 16. Tac1 Tb8 17. b3 Lxd5 18. Lxd5 Sb4 19. Tfd1 Sxa2 20. Te6 Tb6 21. Txb6 Dxb6 22. c4 Dc7 23. Sxd6 Sc3 34. Sf5 Kh8 25. Td3 Sxd5 26. Txd5 f6 27. h3 Tg8 28. Dd1 1-0

Nr 126 CARO-KANN

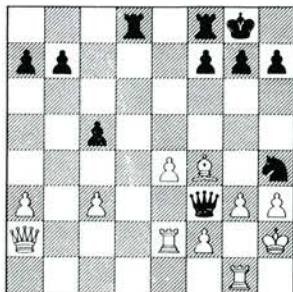
Larsen-Rogoff

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 dxc4 4. Sxe4 Sd7 5. Sf3 Sg6 6. Sxf6 Sxf6 7. Se5 Sd7 8. Lf4 Sxe5 9. Lxe5 Db6 10. Ld3 f6 11. Lg3 Le6 12. Dc2 Lf7 13. 0-0 e6 14. c3 0-0-0 15. Le4 Te8 16. b4 h5 17. h4 Tg8 18. Df3 Le7 19. a4 g5 20. a5 Dd8 21. a6 g×h4 22. a×b7† Kxb7 23. Txa7† 1-0

Nr 127 NIMZOINDISKT

Rodriguez-Olafsson

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 0-0 6. Sf3 d5 7. 0-0 Sc6 8. a3 Lxc3 9. bxc3 dxc4 10. Lxc4 Dc7 11. Te1 e5 12. d5 Sa5 13. d6 Dd8 14. Sxe5 Sxc4 15. Sxc4 Le6 16. Dd3 Sg4 17. Te2 Lxc4 18. Dxc4 Dxd6 19. g3 Se5 20. Da2 Dg6 21. e4 Tad8 22. Lf4 Sf3† 23. Kg2 Dg4 24. h3 Sh4† 25. Kh2 Df3 26. Tg1

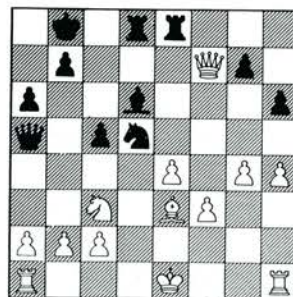
26.- Dg2†

0-1

Nr 128 SICILIANSKT

Sax-Tukmakov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3 e6 7. g4 h6 8. Df3 Sbd7 9. Dh3 Sc5 10. f3 e5 11. Sb3 Le6 12. Sxc5 dxc5 13. Dg3 Le7 14. h4 Da5 15. Dxe5 0-0-0 16. Lc4 Ld6 17. Lxe6† Kb8 18. Df5 fxe6 19. Dxe6 The8 20. Df7 Sd5

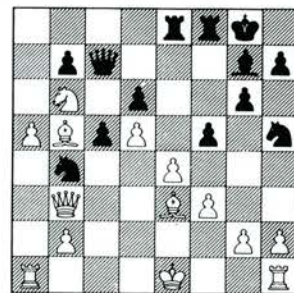
21. 0-0-0 Sxe3 22. Txd6 Tef8 23. D×g7 Txf3 24. De5 Txd6 25. Dxd6† Ka7 26. Dd3 Tg3 27. Se2 Sc4 28. S×g3 1-0

FINLANDSMÄSTERSKAPET

Nr 129 BENONI

Hurme - Rikkonen

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. Sc3 exd5 5. cxd5 d6 6. Sf3 g6 7. Lf4 Lg7 8. Da4† Ld7 9. Db3 Dc7 10. e4 Sh5 11. Le3 0-0 12. Sd2 Sa6 13. Le2 Tab8 14. a4 Sb4 15. Sc4 a6 16. a5 Lb5 17. Sxb5 a×b5 18. Sb6 Tbe8 19. f3 f5 20. Lxb5

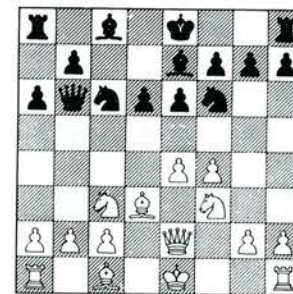

20. - fxe4 21. Lxe8 Sd3†22. Kd2 Txe8 23. fxe4 Sxb2 24. Kc2 De7 25. Kd2 Dxe4 26. Tael c4 27. Dc2 c3† 28. Kcl Sd3† 29. Kdl Lh6 30. Sc4 Dxc4 31. Lxh6 Sxe1 0-1

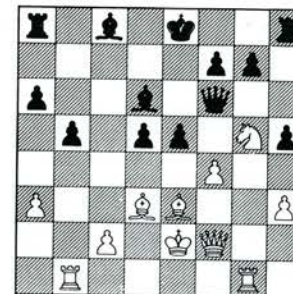
Nr 130 SICILIANSKT

Rantanen - Turunen

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. f4 Db6 7. Sf3 e6 8. Ld3 Le7 9. De2 a6

10. g4 S×g4 11. Tg1 h5 12. h3 Sd4 13. Sxd4 Dxd4 14. Kf1 Sf6 15. Le3 Db4 16. a3 Dxb2 17. De1 Sxe4 18. Sxe4 d5 19. Sg5 Df6 20. Tbl b5 21. Df2 Ld6 22. Ke2 e5

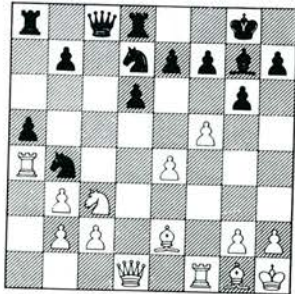
23. Sxf7 Kxf7 24. Tg6 e4 25. Txf6† gxf6 26. Kd2 exd3 27. Dg2 dxc2 28. Tg1 c1D† 28. Kxc1 Lxa3† 30. Kdl Lf5 31. Dg7† Ke6 32. Ld4 Le7 33. Te1† Le4 34. f5† Kd6 35. Lxf6 Lxf6 36. Dxf6† Kc7 37. Tg1 Thd8 38. De5† Kb6 39. Df6† Ka5 40. Dc3† Ka4 41. Da1† Kb4 42. Dd4† Ka5 43. Kd2 b4 44. Dc5† Ka4 45. De6† Ka3 46. Ta1† Kb3 47. Da4† Kc4 48. Tc1† Kd4 49. Da1 matt

Nr 131 SICILIANSKT

Österman - Turunen

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lg5 e6 7. Dd2 a6 8. 0-0-0 h6 9. Le3 Ld7 10. f4 b5 11. Ld3 Le7 12. Sf3 Dc7 13. Kb1 0-0 14. h3 Tfd8 15. g4 b4 16. Se2 d5 17. e5 Se4 18. Lxe4 dxe4 19. Sfd4 Sa5 20. Sg3 Sc4 21. De2 Lb5 22. Df2 Lh4 23. Thg1 Tac8 24. Le1 e3 25. Dh2 Sd2† 26. Lxd2 Txd4 27. Lxe3 Lxg3 0-1

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le2 Lg7 7. 0-0 Sc6 8. Le3 0-0 9. Sb3 Le6 10. f4 Dc8 11. Kh1 Td8 12. Lg1 Sd7 13. f5 Lxb3 14. axb3 Sb4 15. Ta4 a5

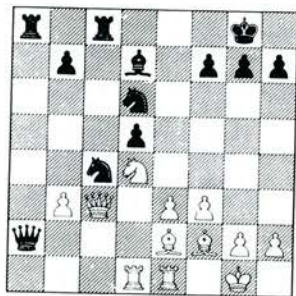

16. Sd5 Sxd5 17. exd5 Lxb2 18. fxg6 hxg6 19. Tc4 Sc5 20. c3 b5 21. Th4 Sd7 22. Ld4 Se5 23. Dd2 La3 24. Dh6 1-0

Nr 133 NIMZOINDISKT

Hurme - Sarén

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Se2 d5 6. a3 cxd4 7. axb4 dxc3 8. Sxc3 0-0 9. cxd5 exd5 10. Le2 Le6 11. 0-0 Sbd7 12. Sb5 a6 13. Sd4 Db6 14. Ld2 Se4 15. Le1 Se5 16. Db3 Tfc8 17. Td1 Sc4 18. f3 Sed6 19. Lf2 a5 20. bxa5 Dxa5 21. Tfe1 Ld7 22. Dc3 Da2 23. b3

23. -Sb2 24. Db4 Sxd1 25. Dxd6 Sxf2 26. Dxd7 Sd3 27. Lxd3 Dd2 28. Lxh7 Kxh7 29. Te2 Dc1 30. Kf2 Dc7 31. Dxd5 Dxb2 32. Sf5 Tc6 33. e4 Ta1 34. Ke3 Tc3 35. Kf2 Tg1 36. Se3 Tc1 37. Dd3? Dh4 38. g3 Dh2 39. Sg2 Txb2 40. Ke3 Txe2 0-1

SSKK OLDBOYS SM-77

Nr 134 RETI

Elis Hugolf
Huddinge

Sven Lundblad
Göteborg

1. g3 d5 2. Sf3 Sf6 3. Lg2 Lf5 4. e4 e6 5. Db3 Dc8 6. cxd5 exd5 7. Sc3 c6 8. d3 Le7 9. Lf4 Sbd7 10. h3 Sc5 11. Dc2 0-0 12. g4 Le6 13. Sd4 Lxg4!?

Svart vinner bonde, vit får öppen linje för ev. kungsangrepp.

14. 0-0-0 Lh5

(Nu måste löparen dragas, eljest 15. hxg4 Dxg4 16. Le3 och Dxg2 går ej för Tdgl. Bättre dock 14.- Ld7. Sven Lundblad).

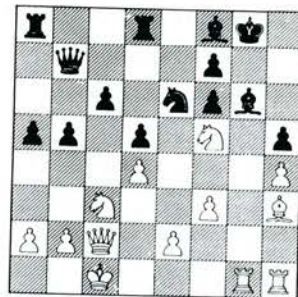
15. Tde1

Tempoförlust.

15.- Td8?

Bättre Te8, textdraget ger vit angreppsmöjligheter. (15.- Te8 med motspel på e-linjen vore bättre. SL).

16. h4 b5 17. f3 a5 18. Lh3 Db7 19. Sf5 Lf8 20. Lg5 Lg6 21. Lxf6 gxf6 22. Teg1 h5 23. d4 Se6

24. T×g6†

Kvalitetsoffer vid rätt tidpunkt.

24.- f×g6 25. Tg1 Dh7

Damen kan härmed försvarsmässigt engageras i spelet. Sf4 hade kanske varit fördelaktigare även om springaren efter 26. Lf1 får bereda sig på återtag.

26. T×g6! Kh8

Om 26.- D×g6 så 27. Se7†.

27. T×f6 Sf4 28. Lf1

Löparen blir sedermera en maktfaktor av betydelse!

28.- b4 29. Sa4 Te8 30. e3 Te6! 31. T×e6 S×e6 32. Ld3 Ta7 33. Sc5 S×c5 34. d×c5 Dc7 35. Dg2 De5 36. Dg5 De8 37. Sd6 De6 38. Lg6! d4

(?! SL).

39. e4 D×a2

Damen går på bonderov – följande drag ger besked om avsikten!

40. e5 a4! 41. Se8! Lg7

Om 41.- Dg8 så följer D×h5†, byten på h7 samt Sd6.

42. Sf6 L×f6 43. D×f6† Tg7 44. e6!

Hotar matt!

44.- Dc4† 45. Kd2 D×c5 46. Dd8† Tg8 47. Df6†

Efter 47. e7 kan följa De5 48. D×g8† K×g8 49. d8D† D×d8 50. L×d8 a3 51. b×a3 b×a3 52. L×c6 Kf6 53. Kd3 Ke5, vit har löpare över men utan betydelse – remi. (Även e7 är vid rätt spel remi, t.ex. 47. e7 De5 /ej Dd5 för Df8/ 48. e8D De3† osv. SL).

47.- Tg7 48. Dd8† 1/2-1/2

Anm. för TfS av
Elis Hugolf

LIMHAMN OPEN

Nr 135 GANNHOLM SPECIAL

Göran Rydell
Lundby SS

Thomas Ernst
Limhamns SK

1. d4 Sf6 2. e3 g6 3. f4 Lg7 4. Sf3 d5 5. Ld3 0-0 6. 0-0 Lf5 7. De2 e6 8. c3 Sbd7 9. Sbd2 c5 10. Se5 Te8 11. Kh1 e4 12. Lb1 Lxb1 13. Txb1 Se8 14. b3 cxb3 15. axb3 S×e5 16. f×e5 f6 17. La3 Tf7 18. e×f6 S×f6 19. Lb2 Tcc7 20. e4 Sh5 21. Dg4 Lh6 22. Sf3 Df6 23. g3 d×e4 24. Se5 D×f1† 25. T×f1 T×f1† 26. Kg2 Tf5 27. D×e4 Lg7 28. Sd3 Tc6 29. De2 Tb6 30. Lc1 Sf6 31. g4 Td5 32. Sf4 Tg5 33. h3 Kf7 34. De4 Tc6 35. Db4 Tb6 36. Dc4 Tc6 37. Dd3 Ta5 38. c4 Ta2† 39. Kg3 Td6 40. Df3 T×d4 41. D×b7† Td7 42. Dc6 Te7 43. g5 Se8 44. Le3 Le5 45. Kg4 Sg7 46. Le5 Te8 47. Dd7† Kg8 48. Le7 Tf2 49. Sd3 Tf7 50. S×e5 Tf×e7 51. Dc6 Td8 52. Dc5 Tb7 53. b4 Se8 54. Dc6 Tb6 55. Dc5 Tb7 56. Dc6 Tb6 57. Dc5 Sg7 58. Sd7 Tb7 59. Sf6† Kh8 60. b5 Sf5 61. De5 Td4† 62. Kf3 Td3† 63. Kf2 Sg7 64. De4 Td2† 65. Ke1 Tdd7 66. S×d7 T×d7 67. Da8† Se8 68. D×e8† 1-0

Finlandsbrev

Finska mästerskapen spelades i Helsingfors under tiden 27.5.-11.6. Bland deltagarna saknades Westerinen, som tävlade utomlands, och Poutiainen, (IM), som avled 11/6-78 i en ålder av 25 år, en svår förlust.

I början av turneringen tog Y. Rantanen och H. Hurme ledningen och man räknade med att mästerskapet skulle avgöras mellan dem i sista rondan. Situationen blev dock in på slutet mycket spännande då både Rantanen och Hurme led överraskande förluster så att både Raaste och Sarén syntes ha vissa utsikter att hinna fatt. När sista rondan började hade Hurme en 1/2 poängs försprång, men Rantanen spelade det avgörande partiet järnhårt och tog segern och därmed mästerskapet. Hurme blev en god tvåa medan Raaste och Sarén även de kan vara rätt så nöjda med sina placeringar. Unge J. Rikkonen spurtrade fint och kom som femte i mål.

Resultat: Y. Rantanen 9 1/2, H. Hurme 9, E. Raaste, I. Sarén 8 1/2, J. Rikkonen 8, A. Pyhälä, T. Ristoja 7, T. Binham 6 1/2, E. Turunen 6, K. Kivipelto 5 1/2, I. Kanko, V. Mäki 4 1/2, T. Porrasmäa 4, G. Österman 2 1/2.

(Se även partiavdelningen. Red.)

I damernas mästerskap fattades Sirkka-Liisa Vuorenmaa, som dock i Buenos Aires skall representera Finland. Resultatet var ungefär det väntade. Marjatta Palasto 6, Leena Laitinen och Aulikki Ristoja 5 1/2, Pirkko Pihlajamäki och Päivi Sainio 4 1/2, Kaarina Sulamäki 4, Eeva Kuhlberg 3 1/2, Ritva-Liisa Savan 2, Anna Jalovaara 0.

Särspellet mellan G. Österman och E. Lipsanen om Arbetsreschackförbundets mästerskap slutade 2 1/2 - 1 1/2.

Eero E. Böök

Frimärkshörnet

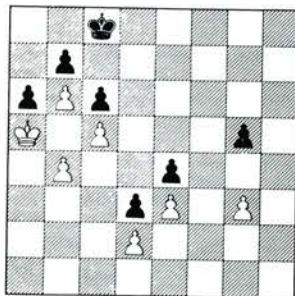
Paraguay – nytt frimärksland. Inför schackolympiaden i Argentina kommer Paraguay med en serie om 8 märken, 40x50, som är verkliga konstverk tillika med ett block, även detta mycket stilfullt.

Skottland har också sällat sig till frimärksländerna genom några satser privatpost, firma Staffa och Eynhallow.

J.M.

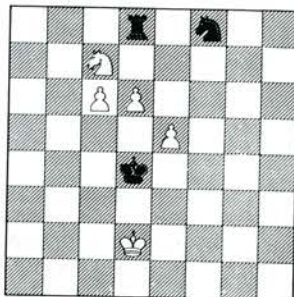
En postum hyllning Tre studier av Liss Karlsson

1989
TfS 1944

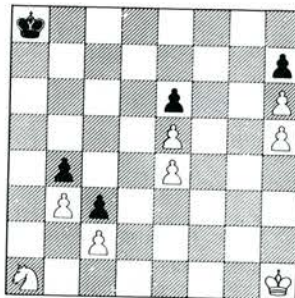
Vinst

1990
2 Pr. TfS 1946

Vinst

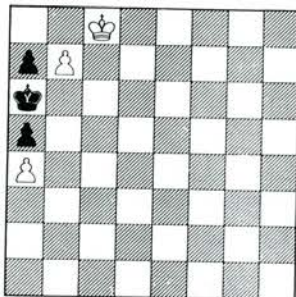
1991
4 Pr. TfS 1946

Vinst

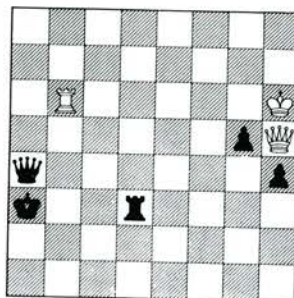
Tre studier av Helmer Holm

1992
5 Hed. Omn. Springaren
1955

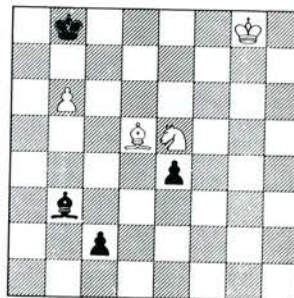
Vinst

1993
Pris Springaren 1950

Vinst

1994
Pris i TfS' nybörjartur. 1961

Vinst

Under de senaste åren har Sveriges problemschack förlorat flera av sina trogna anhängare. Några av dem har även då och då – mer eller mindre sporadiskt – ägnat sig åt studiekonsten. Till dessa hör i första hand Liss Karlsson, Göteborg och Helmer Holm, Sandviken. Deras studier var inte mångtaliga, men de som finns försvarar gott och väl sin plats i en svensk studiesamling. Vi vill ge dessa komponister en postum hyllning genom att rekapitulera deras mest minnesvärda alster.

Lösningarna till 1989-1994

1989: 1. g4! Kd7 2. Ka4 Ke7! 3. Ka3! (3. Kb3? Ke6! 4. Kb2 Ke5! 5. Kb3 Ke6! 7. Kc3 Kd5=) 3.– Kf6! 4. Ka2!! Ke5 5. Kb2 Ke6 6. Kb3! Kf6 7. Kc3 Ke5 8. Kc4 och vinner. Fjärropposition var författarens specialgebit, som han bl a skrivit flera artiklar om.

1990: 1. e6! S×e6 2. S×e6† Ke5 3. e7! (Ej 3. S×d8? =) T×d6† 4. Sd4! T×d4† 5. Kc3 Td1 6. Kc2 och vinner. Det klassiska S-offret med avlänkning av tornet.

1991: 1. Kgl Ka7 2. Kf1 Ka6 3. Kg2! (avsvängning) Kb7 4. Kf2 Ka7 5. Kf3 Kd7 6. Kf4 Ke7 7. Ke3 och vinner. Om 5.– Kc6, så 6. Ke3 Kb6 7. Kf4 osv. Eller 1.– Kb8 2. Kg2 Kc8 3. Kg3 Kd8 4. Kg4 Ke8 5. Kf3 Kd7 6. Kf4 osv. Återigen en oppositionsduell.

1992: 1. Kb8! (Ej 1. b8S†? Kb6 2. Sd7† Kc6 3. Se5† Kd5 4. Sd3 Kc4 5. Sb2† Kb3 6. Kb7 K×b2 o. svart vinner.) 1.– Kb6 2. Ka8 Ka6 3. b8S† Kb6 4. Sd7† Ka6 (4.– Kc6 5. Se5† Kc5 6. Sd3† Kc4 7. Sb2! Kb3 8. K×a7±) 5. Se5 Kb6 6. Kb8 Ka6 (6.– Kc5 7. Sd3† Kc4 8. Sb2† Kb3 9. K×a7 K×b2 10. Ka6±) 7. Kc8 Kb6 8. Sd3 Ka6 9. Kd7 Kb6 10. Kd6 Kb7 11. Kc5 Ka6 12. Sb2 vinst. Om 8.– Kc6, så 9. Sb2 Kb6 10. Kd7 Ka6 11. Kd6 Kb6 12. Sc4† Ka6 13. Kc5 vinst.

1993: 1. De2! Dc4! (1.– Dd4 2. De7† Ka2 3. Da7† Ta3 4. Df7† och vinner) 2. Db2† Ka4 3. Dal† Ta3 4. Dg7!! Denna till sitt material (D+T mot D+T) ganska ovanliga studie börjar och avslutas med stilla drag. Ett litet mästerverk!

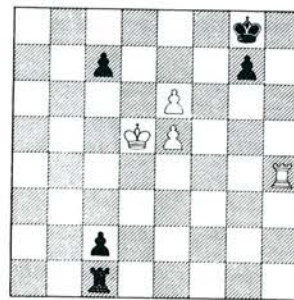
1994: 1. Sc6† Ka8 2. b7! K×b7 3. Sa6† Kb6 4. S×b3 Kb5 5. L×e4 Kb4 6. L×c2 Kc3 7. Ld1 och vinner. Eller 1.– Kc8 2. b7† Kd7 3. b8D L×d5† 4. Kg7! c1D 5. Dd8† Kc6 6. Sd4† Ke5 7. Df6X.

TVÅ AVLÄGSNA SLÄKTINGAR

Många studieförfattare har ägnat sin uppmärksamhet åt schackspeletes vanligaste slutspel, nämligen tornslutspel. En av dem är ryssen Selesnieff, som både var en stark spelare med internationellt rykte och en skicklig studieförfattare. Vi skall längre fram återkomma med en artikel om honom. Idag vill vi presentera följande av hans studier.

1995 A. Selesnieff
Källa? 1918

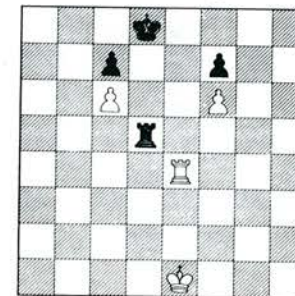

Remi

Lösningen lyder: 1. e7! (Ej 1. Th8†? K×h8 2. e7 Td1† 3. Ke6 c1D 4. e8D† Kh7 5. Dh5† Dh6† osv.) 1.– Kf7 2. e8D† K×e8 3. Ke6 Tf1 4. Ta4 Td1 5. Th4 och remi genom draguppreppning. Däremot inte 5. Ta8†? Td8, som för till vinst för svart.

Fem år senare komponerade den kände engelske problemisten T.R. Dawson följande studie.

1996 T.R. Dawson
Magyar Sakkvilag 1923

Vinst

Spelförloppet i denna studie har vissa likheter med den förra, men är onekligen pikantare.

1. Ta4 Ke8 2. Th4! Te5† 3. Kd2 Kd8 4. Ta4 Td5† 5. Ke3 Ke8 6. Th4! etc. Men varför inte 1. Th4? Svaret är: på grund av 1.– Te5† 2. Kd2 Te6! och vits intentioner går om intet.

EG-JUBILEUMSTURNERING

Den engelska studietidskriften "EG" utlyser sin 5:e jubileumsturnering i samband med att dess utgivare och allt i allo A.J. Roycroft 1979 firar sin 50:e födelsedag. Originalstudier bör sändas in på ett diagram med full lösning, samt författarens namn och adress till: J.R. Harman, 20 Oakfield Road, London N4 4NL, England. Insändningsfristen utgår den 30. XI. 1978. Märk kuvertet med "Roycroft Jubilee". (Obs! Tvillingstudier är inte tillåtna!).

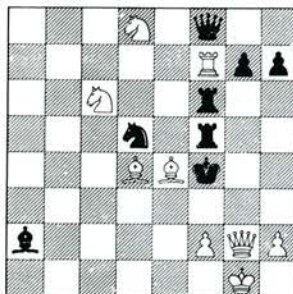
"EG":s tidigare jubileumsturneringar var tillägnade David Joseph, Harold Lommer, ASSIAC (Heinrich Fraenkel), samt Edmund Peckover.

Prenumerera
på TfS

??? PROBLEM

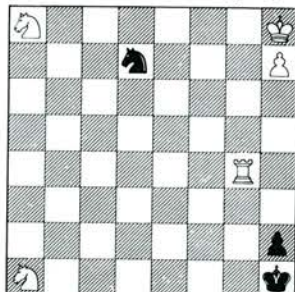
Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, PL 1301,
S-443 00 Lerum

13634. Jan Hannelius,
Kangasala (Finland)

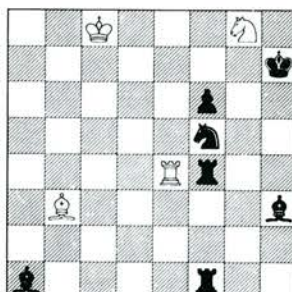
Matt i 2 drag.

13636. Lars Aksglaede,
Sønderborg (Danmark)
(In Memoriam V. Røpke)

Svart börjar och hjälper vit
att göra matt i 2 drag.
B) Lb3 på c2. C) Lb3 på g7.

13635. Curt Stockman,
Täby.

A) Vit börjar och gör med
svarts hjälp matt i 3 drag.
B) Svart börjar och hjälper vit
att göra matt i 3 drag.

13637. Anders Lundström & Cyril Swindley,
Vindeln/Dorotea. Vit: Ke8 Dg3 Tdl Ld8 Lhl
Sf7 Be2. Svart: Ke6 Ta6 Le5 Ba5 d4 d5 f4 f5 g4.
Matt i 2 drag.

13638. Michael Wiedenkiller & Lennart Larsson,
Trysil (Norge) /Lerum. Vit: Kf4 Dg7 Tel
Th3 Lbl Lg3 Sa5 Sf6 Be6 e7 g6. Svart: Kc3 Df8
Te8 Lh5 Ba3 b4 d2. Matt i 2 drag.

13639. Fritz Hoffmann. Weissenfels (DDR) Vit:
Ka2 Tdl Tf1 Sg4 Be7. Svart: Ke4 Se6. Matt i 2
drag. B) Svart Se6 bytes mot svart Le5.

13640. Anders Lundström, Vindeln. Vit: Kf5
Tc2 Lb5. Svart: Kd5 Lf2. Svart börjar och hjälper
vit att göra matt i 2 drag. (2 lösningar)

13641. Knut Moberg. Rydsgård. Vit: Kg5 Dh7
Th3 Sg8 Be4 f2 f7 g4 g6. Svart: Kf8 La6 Be5 g7.
Matt i 3 drag.

13642. Vilhelm Røpke (Skakbladet, 1927) Vit:
Kb7 Tf7 La3 Ld5 Sb2 Sb5. Svart: Ke5. Matt i 3
drag.

13643. Herbert Hultberg, Stockholm. Vit: Kdl
Ba4 b6 c7 d5 f6. Svart: Kc8 Ba5 d6. Matt i 4
drag.

13644. Herbert Hultberg, Stockholm. (Efter
M.Havel) Vit: Kc3 Th2 Sd2 Be4 e4. Svart: Kdl
Ld5 Be7. Matt i 4 drag.

Lösningstävlingen. A- tävlingen omfattar samtliga
problem 13634 – 13644. Den lättare B-tävlingen
omfattar problem 13634 samt 13637,
38,39,40 och 41. Som vanligt ett bokpris i vardera
tävlingen. Lösningar skall senast 15/8 sändas
till Lennart Larsson, PL 1301, S-443 00 Lerum.

A-tävl i häfte 2 vanns av Haldor Vik Hansen,
Sandefjord, Norge. Det var andra gången i rad
den skicklige lösaren från grannlandet segrade.
B-tävlingens bokpris vanns av Per Höglind,
Barsbrovägen 7, Järfälla.

Rättelser. C. Goumondy korrigerar sin bilösliga
4-dragare 13580 i häfte 10 (jultävl) genom att till-
sätta en svart bonde på g7.

På Carl-Ivar Holms, Kalmar, förslag förbättrar
Simo Ylikarjula 13594 i häfte 1 (sj-matt i 3)
genom att tillsätta vit B på e6 samt flytta Tg3 till
d4. Lösning: 1. Tg4 Se6/Sh7 2. Tg8/Tcf4 osv.

Dödsfall. Den kände danske problemisten Vilhelm
Røpke har avlidit. Han var född 1892.
Røpkes problem är av mycket hög kvalitet. Mini-
atytren 13642 är ett fint exempel på hans konst.

Lösningar till problemen 13599 – 13611, häfte 2.

13599 (Myllyniemi) 1. Se3 Da5/T×b5/Tf5 2.
Sc2/S×b5/Se×f5. Försök: 1. Sf4? (avskär
Tfl-f5) Da5 2. Dd3. Parad T×b5! 1.Sc3? (av-

skär Dd2-a5) T×b5 2. Sc×b5. men 1. -Tf5! 1.
Sb6? (avskär Tb7-b5) Tf5 2. S×f5 men 1. -Da5!
1. e5? f5! I varje försök avskäras i tur och ord-
ning de svarta försvararna. En troligen originell
idé, konsekvent genomförd.

13600 (Papala) 1. Sd3-e5. Omväxlande varian-
tefterslagpåe5.

13601 (Kopajev) 1. Da4Sc-/Kc6/T×b3 2.
T×d6/Sb4/Le6. 1. Dc2? Sc-/Kc6/Tb4 2.
Le6/T×d6/S×b4. Parad T×b3! 1. Ld7? T×b3!
Mattväxling mellan försök och lösning. Tydli-
gen ganska svårlöst.

13602 (Jonsson) 1. Td4 (hot 2. Sc5/Tf6)
Tf5/c×b2 2. Dc2/D×b2. 1. Te3? Tc4! 1.Te4?
L×e4! 1. Td3? e!D! 1. Tf5? L×f5! Innehållsrik
variation av ett på senare år populärt tema, vitt
halvbatteeri & Nowotny.

13603 (Goumondy) 1. Kb2 (dragtvång) T×f3/
T×c5/Sc-/S×e5/Se-/S×d5 2. Tc4/Sb3/Tc4/
Le3/Le3/Tc4. Reflex temat i elegant utförande.

13604 (Goumondy) 1. Le6 hot 2. Lf5. Förf., an-
ger cykliskt spel enligt följande schema: D×d2
2. S×d2 (a) S×d2 3. Te5 (b) Tf7 2. Te5 (b) S×e5
3. Ld5 (c) D×d5 2. L×d5 (c) T×d5 3. De3 (d)
Sd4 2. De 3 (d) T×e3 3. Sd2 (a) 1.-S×d2/T×d5
2.Te5/De3. Hur får han allt att klaffa? (C-I. H)

13605 (Rohm) 1.Sb7 Kc4/Ke4/L×d4/S-/e6 2.
Da4/Sd6/Dd5/Sc5/Db5. Ett fint arbete. (C-I.
H.) Särkilt 1-Ke4 och 1-e6 är tilltalande varian-
ter. (Red.)

13606 (Thomas) 1. Db2 S×f4 2. T×f4 g2.
1.-S×h4 2.De2 f×e2. 1.-övr drag. 2. Dragplikt
med skenspelet 1.-S- 2. D/T×S. 1. Df6/Te4?
Sf4! 1. Dc3? S×h4!

13607 (Hoffmann) 1. Kc3 Sd6 2. d4 Se4/1. Kc5
Se5 2. Sd4 Sd7/ 1. Ke4 Sh6 2. Td4 Te6. Stoc-
chi-blockader i hjälpmatt anser författaren.
Men stämmer detta? Vad säger hj-mattexper-
terna?

13608 (Holm) 1. Lf7 Ke4 2. Sf6 Kf5 3. Lg8 Kg6 4.
Se8 Sd7. Fin liten sak med platsbyte mellan
svart L och S.

13609 (Agrell) 1. Dd2. Tyvärr har vit i utgångs-
ställningen inga mattdrag efter svarta schackar,
vilket genast avslöjar den annars goda inled-
ningen. I övrigt är uppgiften en utmärkt presta-
tion av den elvaårige författaren. "Ett djärvt
problem, Erik"! skriver C. Jonsson.

13610 (Hultberg) Dragplikt med skenspel 1.-S-
2. Tf6 och den överraskande lösningen 1. Dh3 2.
T×g2. Tyvärr finns även 1. Kd7 c5 2. K×e8. Se
förf. korrektur i häfte 4. Endast fem lösare har

funnit den avsedda lösningen. Dessa förtjänar
ett hedersomnämmande: H. Vik Hansen, Ann
och Bo Georgii - Hemming, Fredrik Stake samt
Kjell Lindahl.

13611 (Rimbert) 1.Sc1 d5 2. Sd3 d4 3. Tc4 1.-e4
2.Se2 d5 3. Sd4. Ej 1. Sc3? d5 2. Sb5 d4 3. Sa3
d3! 2.-S×d4 e4 3. Se3 patt! 4-dragminiatyr
med mycket fint svart spel. Högt betyg. (G. R.)

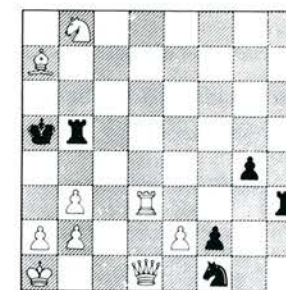
Från lösarna

För den som på äldre dar börjat spela schack
och som nu på ännu äldre dar gett sig på problem
ter sig faktiskt de "lätta" tvådragarna som en för-
skräckligt svåröverskådlig röra. Tre och flerdrag-
are, samt problem av typ 13606 och 07 ger där-
emot anledning till mera ordinära schackfunde-
ringar och förefaller därför något mindre svåra.
(Paul Tammelin)

Tack för de intressanta synpunkterna. Utväl-
jes kanske ibland fel problem till den lättare B-
tävlingen? Flera inlägg från lösarna är välkom-
na. (Red.)

Dom i Tidskrift för Schacks årsturnering för tredragsproblem 1975.

I pris
13287 Axel Åkerblom
Ödåkra

Matt i 3 drag. 1. Td5.

I pris (kr 50) 13287 av A. Åkerblom (diagram).
Fyra bidningsmatt (det blir 5 om man skiljer
på matterna med vit Ba3 och c3, men jag anser
dem likvärdiga) plus en i förspelet 1. - Sd2 2.
Dd2 Tb4 3. Td5. Dessutom två vanliga modell-
matt. Stilla hot. Ett vackert randproblem.
Lösning: 1. Td5 hot 2. Dd4 Tb3 3. Lb6 1. - Sh2
2. Dd2 Tc3 3. Dc3. 1. - Th7/Td3 2. Dd3 Tc5 3.
Sc6. 1. - Th1 2. a3 Sh2/Td5 3. b4/Dd5. 1. - Tb3
2. Db3 Td5 3. Lb6. 1. - Tc3 2. bc3 Sd2/Td5 3.
b4/Dd5.

Sveriges Schackförbunds Korrespondenschackkommitté

Information beträffande de svenska korrespondenschackturneringarna

A. Klass- turneringar	Mästar- klassen	Klass 1	Klass 2	Klass 3
Antal spelare per grupp:	Högst 15	9	7	7
Antal partier mot varje motståndare:	1	1	1	1
Start sker:	Sept.-okt. varje år	Kontinuerligt, d.v.s. så snart en grupp är fulltalig		
Startavgift:	30:—	25:—	20:—	20:—
Priser:	Kontantpriser efter spelar- antalet	1-2-3: plaketter	1-2: plaketter	1-2: plaketter
Uppflyttning:	Gruppsegrare till SM-gr. Övriga: plac. å ranking- lista.	Gruppsegraren till högre klass, uppflyttning även vid 80 vinstprocent.		
Betänketid:	40 dagar för 10 drag	30 dagar för 10 drag		
		Postbefordringstiden inräknas inte. Inbesparad betänketid har man tillgodo.		

Regelhäfte: medföljer startbrevet

B. Lagmatcher mot utländska motståndare arrangeras av SSKK. Se meddelande i SSKK-bulletinen.

C. Specialturneringar: Lag-SM oldboys-SM och cupturneringar ordnas med jämna mellanrum. Inbjudan publiceras i SSKK-bulletinen.

Portot för schackdrag är det vanliga brev- eller postkortsportot.

SSKK-Bulletinen: Abonnemangsavgiften är kr. 18:— för 1978 (sex nummer). Den innehåller turnerings- och partieresultat, partier, notiser, boktips, inbjudan till nya turneringar m.m.

Hjälpmedel tillhandahålls av schackförlagen, ej av SSKK. Korrschackkort med ledtryck, "Schack-Album" vari partiställningarna undan för undan registreras och hållas aktuella samt speciella protokoll för korrschack.

Alla avgifter inbetalas till postgiro 52052-8, SSKK. Ange spelklass samt namn, adress och personnummer (10 siffror) å postgirotalongen. Någon annan anmälan än postgiroinbetalningen erfordras inte.

SSKK

2 pris (kr 30) 13293 av W. Jörgensen, Köpenhamn. Kb3 Df1 Ta7 Td8 Le8 Lh2 Se2 Sf7 Bf6 g4 h4. — Ke6 Tb6 Tg6 La1 Sf2 Sg8 Bb4 e3 e4 g5 h6. Matt i 3 drag. När svart slår på f6 med TLS får vit 3 olika mattmöjligheter, men när en av svarts pjäser slår på f6 förhindras samtidigt 2 av vits mattmöjligheter. Alltså Stocchi-temat. Lösning: 1. T7d7 hot 2. Td6. 1. — Tf6 2. Sd4 (2 Sf4? 2. Sg5?) Ld4 3. Dc4. 1. — Lf6 2. Sf4 (2. Sd4? 2. Sg5?) gf4 3. Dc4. 1. — Sf6 2. Sg5 (2. Sd4? 2. Sf4?) hg5 3. Lf7. 1. — Kf6 2. Da1 Ke6 3. De5. 1. — Le5 2. Le5 Td6 3. Td6.

3 pris (kr 20) 13294 av P. Hage, Naestved. Kb6 Dd8 Tc3 Tf1 Sf4 Bd2 e2. — Kd1 Th2 Lh1 Se1 Ba3 e4 g4 h3. Matt i 3 drag. Turton-baning med tre modellmatt är en aktningvärd prestation. Lösning: 1. Te8 hot a2 2. Dc7 a1D/S 3. Dc2/Dc1. 1. — e3 2. de3 Ld5 3. Dd5. 1. — Tf2 2. Te1 Ke1 3. Tc1.

1 hed.omn. 13329 av C. Jonsson, Bandhagen. Kg6 Lb3 Sf1 Sf5 Bc2 f7 g2 g3. — Ke4 Ba2 c6 c7 e2 e3 e5 f2. Matt i 3 drag. 1. f8S a1S/ef1S/ef1D/ef1S 2. Sd7/Se6/Sh7/Se6. 1. f8D? e1D 2. Df6 Dd1! 1. S1e3? f1S/D!

2 hed.omn. 13338 av A. Åkerblom, Ödåkra. Kb1 Dh8 Lg3 Sc3 Sh5 Bb2 b4 c2. — Kd4 Dd7 Sc1 Ba6 a7 b6 c4 e3 e7 f6 g5. Matt i 3 drag. 1. Sg7 a5 hot 2 Dd8. 1. — e2/Sb3 2. Lf2/Se2.

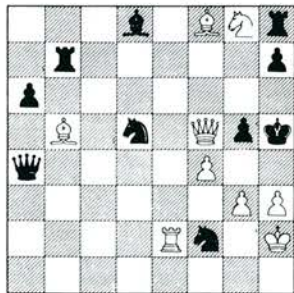
3 hed.omn. 13311 av E. Jönsson, Landskrona. Kh5 Dg6 Te5 La6 Lc5 Sd6 Bb5 b6 f5. — Kd8 Dd7 Tg8 Lh6 Ba7 f4 g7. Matt i 2 drag. 1. Td5 hot 2. De8. 1. — Ke7/ab6/Db7. 2. Sc8/Lb6/Lb7.

Hilding Fröberg, Handen
Domare

Spärrfrist: 3 månader efter domens publicering.

Dom i Tidskrift för Schacks årsturnering för tvådragare 1975.

1 pris.
13327. Lars Larsen,
Sönderborg.

Matt i 2 drag. 1. Te7.

1 pris, 50 kr, 13327 av L. Larsen (diagram) Ett helgjutet mästerverk. Speciellt uppskattade jag

att paraderna på vits förförelser inte är slätstrukna utan logiskt följdriktiga. Lösning: 1. Te7 hot 2. Dg5/Df7., Te7/Le7. 2. Dg5/Df7., Sg4 2. hg4., Sf4 2. Sf6., Sh3 2. Le2., Tg8 2. Dh7., Df4 2. Le8. Försök: 1. Le7? Sh3. 1. Se7? Sf4. 1. Te6? Lf6.

2 pris, 30 kr, 13290 av Halvar Hermansson, Unbyn. Kg7 Da6 Tf3 Tf7 Lb7 Lb8 Sd5 Se2 Bb3 d3 d6 d7 f5. — Ke5 Dg1 Ta4 Ta8 Lg6 Sa7 Sh8 Ba5 b4 b5 e3 e6 g4. Matt i 2 drag. Vitt S-hjul som förförelse har framställts många gånger. Nytt i samband med S-hjul är väl inslaget av java-temat i försöken 1. Sb6/Sc7/Sf4/Sf6? men tyvärr är paraderna i 3 fall slag av vit tempjäs. Det hade varit trevligare med avskärningar. Lösning: 1. Se3 hot 2. d4., Dd1 2. Sg4., Sc6 2. Db5., ef5 2. Te7. Försök: 1. Sc7? Sc6! 1. Se7? ef5! 1. Sf6? gf3! 1. S5f4? Lf7! 1. S5c3? bc3! 1. Sb4? Tb4! 1. Sb6? Tb8!

3 pris, 20 kr, 13283 av Herbert Ahues, Bremen. Kg2 Dd5 Ta4 La5 Ld1 Sc4 Sd4 Be6. — Kf4 Da7 Le3 Sf2 Sh2 Bc7 d2 f6 g5 g6. Matt i 2 drag. Ett intressant problem i Ahues sedvanligt sobra stil. Lösning: 1. Sb2 hot 2 Se2., Se4 2 Sd3., Dd4 2 Lc7., Ld4 2 Ld2. Försöker vit 1 Sa3? gör svart Lewmannparaden Se4! Draget avskär Ta4, som nu inte kan gardera g4 efter 2 Se2. Draget 2 Se2 avskär ju i sin tur Ld1 från att gardera g4. Vit försöker då parera Se4 med 1 Sd6? (Se4? 2 De4), men då parerar svart med Dd4! enär vit själv förhindrar 2 Lc7. På 1 Se2? följer den analoga paraden Ld4!

1 hed. omn. 13284 av Gustav Jönsson, Torsby. Kg6 Db2 Tc4 Th5 Lc7 Ld7 Sd5 Sf4 Bc3 d6 g3 g5. — Ke5 Ta2 Th1 Lf8 Lf3 Sb8 Sc8 Ba6 b4 e4 e7 f6 g4. Matt i 2 drag. 1. Sb6. Försök: 1. Sd5-? Sd7! 1. Sb4? Ta5! 1. Se7? Sb6! 1. Sf6? Td1!

2 hed. omn. 13292 av Herbert Ahues, Bremen. Ka8 Da2 Ta5 Ld8 Lf7 Sd1 Se6 Bd2. — Kb4 Dg4 Tb1 Tc1 La6 Lh8 Sa7 Se1 Ba3 b7 c3 c6 f5. Matt i 2 drag. 1. Sd4. Försök: 1 Sg7? Sb5! 1 Sf4? Sc2! Svart Java-tema.

3 hed.omn. 13291 av Christer Jonsson, Bandhagen. Kh7 Df4 Td1 Te8 La8 Lb6 Sc5 Sc8 Bb5 e2 g4 — Kd5 Ta7 Tb7 Ld3 Le5 Sc4 Se1 Bd7 f5. Matt i 2 drag. 1. Sa6 d6/fg4/Lc3. 2. Sc7/e4/Sc7. Försök: — d6/fg4/Lc3. 2. Se7/De4/Se7.

Hilding Fröberg, Handen.
Domare.

Spärrfrist: 3 månader efter domens publicering.

OMSLAGSDIAGRAMMET

V.A. Bron: 1. Kg6 Lg7 2. e6 Kg8 3. e7 Lf8 4. e8L La3 5. Lg7 och 6. Lf7 matt.

PRENUMERERA PÅ

Tidskrift för Schack

andra halvåret 1978 (nr 6-10) ! Omfattande referat från VM och från SM i Degerfors. Fin uppmuntran för juniorer och funktionärer som ännu ej är prenumeranter.

För till Sveriges Schackförbund föreningsansluten medlem Kr 25:-. För övriga i Sverige Kr 28:- varigenom vederbörande även blir medlem i det till SSF anslutna "Tidskrift för Schacks Kamratförbund"

Tidskrift för Schack

7123 402 32 Göteborg 7

Postgiro 604634-6

VÄRLDSPAKET

Den rätta litteraturen

för varje schackvän:

Tio intressanta nummer

av schacktidningar från

10 olika länder

endast kr 15:— .

Alla från 1960- och 70-talen.

Portofritt eller inbetalning till

Tidskrift för Schack

Box 7123, Göteborg 7,

Postgiro 60 46 34-6

LITTERATUR

Nyinkommen:

Dahlgrün: Königsgambit Band 2, 286 sidor	inbunden	42.-
Varnusz: Die ausgewählten Partien von Lajos Portisch, 200 sidor	kartonerad	40.-
Mährisch-Ostrau 1923 (Kagan) nytryck, 108 sidor	inbunden	53.-
Tilburg 1977 (1. Karpov), 192 sidor	kartonerad	42.-
Encyclopaedia of Chess Openings, volym 4:E	kartonerad	88.-
Encyclopaedia of Chess Openings, volym 4:E	inbunden	108.-

Aktuell inför matchen:

Botwinnik: Karpov's Wettkämpfe zur Weltmeisterschaft, 142 sidor ...	kartonerad	32.-
Karpow: Wie ich kämpfe und siege, 190 sidor	kartonerad	49.-
Korchnoi: Chess is My Life, 168 sidor	inbunden	49.-
Kortsjnoi: Viktor Kortsjnoi (biografi på holländska), 208 sidor	kartonerad	50.-
O'Connell/Adams: Games of Anatoly Karpov, 352 sidor	inbunden	40.-
O'Connell/Adams: Complete Games of Karpov, 374 sidor	kartonerad	44.-

Porto och mervärdesskatt tillkommer

Besök bokståndet under SM-veckorna eller beställ för leverans under augusti månad

NILS LINDE

Gröna stugans väg 45, 1 tr
S-127 34 SKÄRHOLMEN/SWEDEN
Tel. 08/97 27 49. Pg. 89 64 22-3